

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ И
ЕКОНОМСКИХ ОДНОСА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FOREIGN TRADE AND
ECONOMIC RELATIONS

**Analiza
vanjskotrgovinske
razmjene
Bosne i Hercegovine**

2024

Sarajevo, februar 2025. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE	5
1.1 UKUPNA ROBNA RAZMJENA BIH	5
1.2 ROBNA RAZMJENA BIH – PO MJESECIMA	6
1.3 ROBNA RAZMJENA BIH – PO STATISTIČKIM PROCEDURAMA	7
2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA	8
2.1 ROBNA RAZMJENA POLJOPRIVREDNIH I INDUSTRIJSKIH PROIZVODA	15
3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA	16
4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA	21
5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU	23
5.1 SPORAZUM O STABILIZACIJI I PRIDRUŽIVANJU	23
5.2 ROBNA RAZMJENA BIH SA ZEMLJAMA EU	23
5.3 ROBNA RAZMJENA SA EU PO TB	25
6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-E.....	28
6.1 SPORAZUM O IZMJENI I PRISTUPANJU CENTRALNOEVROPSKOM SPORAZUMU O SLOBODNOJ TRGOVINI (CEFTA 2006)	28
6.2 ROBNA RAZMJENA BIH SA ZEMLJAMA – POTPISNICAMA CEFTA-E	29
6.3 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA CEFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB)	32
7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-E.....	34
7.1 ROBNA RAZMJENA BIH PO ZEMLJAMA – POTPISNICAMA EFTA-E	35
7.2 ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EFTA-E PO TARIFNIM BROJEVIMA (TB).....	37
8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE.....	39
STATISTIČKI DODATAK	45
PRILOG 1	46
PRILOG 2	47

UVODNE NAPOMENE

U ovom dokumentu su prezentovane detaljne informacije o robnoj razmjeni BiH za 2024. godinu.

- Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine za 2024. godinu iznosila je 44,73 milijarde KM. Vrijednost izvezeno robe bila je 16,07 milijardi KM, a vrijednost uvezene robe iznosila je 28,65 milijardi KM, što je dovelo do vanjskotrgovinskog deficita od 12,58 milijardi KM.*
- Glavne karakteristike vanjskotrgovinske robne razmjene za 2024. godinu u odnosu na 2023. godinu, bile su rast ukupne vanjskotrgovinske razmjene Bosne i Hercegovine (0,59%), rast uvoza (3,19%), zatim pad izvoza (3,74%), te rast vanjskotrgovinskog deficita (13,66%). U istoj godini pokrivenost uvoza izvozom smanjena je za 4,04% i iznosi 56,10%.*
- U 2024. godini, Bosna i Hercegovina je najviše izvozila izoliranu žicu, kablove (TB 8544) u vrijednosti od 684,9 miliona KM, električnu energiju (TB 2716) u vrijednosti od 669,8 miliona KM, zatim željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) u vrijednosti od 554,4 miliona KM, te sjedala i njihove dijelove (TB 9401) u vrijednosti od 492,2 miliona KM.*
- U istoj godini, Bosna i Hercegovina je najviše uvozila naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 2,35 milijardi KM, putničke automobile (TB 8703) u vrijednosti od 1,25 milijardi KM, zatim lijekove (TB 3004) u vrijednosti od 733,4 miliona KM, te bakrenu žicu (TB 7408) u vrijednosti od 453,0 miliona KM.*
- Bosna i Hercegovina je, u 2024. godini, najviše robe izvozila u: Hrvatsku 2,59 milijardi KM, Njemačku 2,46 milijardi KM, Srbiju 1,84 milijarde KM, Austriju 1,57 milijardi KM, u Sloveniju 1,33 milijarde KM, te u Italiju 1,27 milijardi KM.*
- U posmatranoj godini, Bosna i Hercegovina je najviše robe uvozila iz: Italije 3,71 milijardu KM, Njemačke 3,38 milijardi KM, Srbije 2,95 milijardi, Kine 2,76 milijardi, Hrvatske 2,14 milijardi KM, Turske 1,66 milijardi, Slovenije 1,08 milijardi KM, te Austrije 1,01 milijardu KM.*
- Najveću pokrivenost uvoza izvozom, u 2024. godini, od glavnih trgovinskih partnera, imamo sa:*
 - Austrijom 155,46% i manja je za 16,56% u odnosu na prošlu godinu;*
 - Slovenijom 122,39% i manja je za 3,94% u odnosu na prošlu godinu;*
 - Hrvatskom 121,28% i manja je za 0,37% u odnosu na prošlu godinu;*
 - Njemačkom 72,67% i manja je za 7,65% u odnosu na prošlu godinu;*
 - Srbijom 62,24% i manja je za 11,51% u odnosu na prošlu godinu.*

- Izvoz u zemlje EU iznosio je 11,75 milijardi KM, što je za 3,57% manje nego u 2023. godini, dok je uvoz iznosio 16,95 milijardi KM, što je za 3,51% više u odnosu na 2023. godinu. U 2024. godini zabilježen je deficit u robnoj razmjeni sa zemljama EU od 5,20 milijardi KM, što je za 24,13% više od deficita u 2023. godini.
- Izvoz u zemlje CEFTA-e iznosio je 2,78 milijardi KM, što je za 10,76% manje nego u 2023. godini, dok je uvoz iznosio 3,45 milijardi KM, što je za 6,45% više u odnosu na 2023. godinu. U 2024. godini zabilježen je deficit u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e od 664,40 miliona KM, gdje je zabilježen značajan rast deficita u odnosu na prošlu godinu od 456,35%.
- Izvoz u ostale zemlje (zemlje koje ne pripadaju grupacijama EU i CEFTA-e) ostvaruje učešće od 9,57% u ukupnom bh izvozu, dok uvoz iz ostalih zemalja u ukupnom bh uvozu učestvuje sa 28,81%.

1. ROBNA RAZMJENA BOSNE I HERCEGOVINE

1.1 Ukupna robna razmjena BiH

U 2024. godini svjetska trgovina je zabilježila rast od 2% u odnosu na pethodnu godinu¹, dok je ukupna robna razmjena BiH zabilježila rast od 0,59%. Rast bh robne razmjene uzrokavan je rastom uvoz (3,19%), dok je kod izvoza zabilježen pad (3,74%).

Bosna i Hercegovina je već dugi niz godina u trgovinskom deficitu, te sa tendencijom rasta deficita, što je uzrokovano padom izvoza i rastom uvoza. Pad izvoza uzrokovan je padom izvoza glavnih proizvoda koje BiH izvozi kao što su električna energija, koks i polukoks od kamenog uglja, legure aluminija, tapecirana sjedala itd. Rast uvoza je ostvaren zbog rasta uvoza dizel goriva, žice od rafinisanog bakra, električne energije, željeznih ili tramvajskih putničkih kola, korištenih vozila, itd.

U posmatranoj godini zabilježen je pad izvoza u EU koja učestvuje u ukupnom izvozu preko 70% i izvoza u CEFTA- u koja učestvuje oko 18% u ukupnom izvozu. Od zemalja Evropske unije najveći pad izvoza zabilježen je na tržištima Italije, Njemačke, te Austrije. Od zemalja CEFTE-e najveći pad izvoza zabilježen je na tržištu Crne Gore i Srbije. Međutim, rast izvoza zabilježen je u Tursku, što pozitivno doprinosi ukupnom bh izvozu.

Najznačajnija uvozna tržišta su: Italija, Njemačka, Srbija, Kina, Hrvatska i Turska. Zabilježen je rast uvoza iz ovih zemalja, osim uvoza iz Italije gdje je zabilježen pad.

Tabela 1. Uporedni pregled robne razmjene BiH

Mil.KM

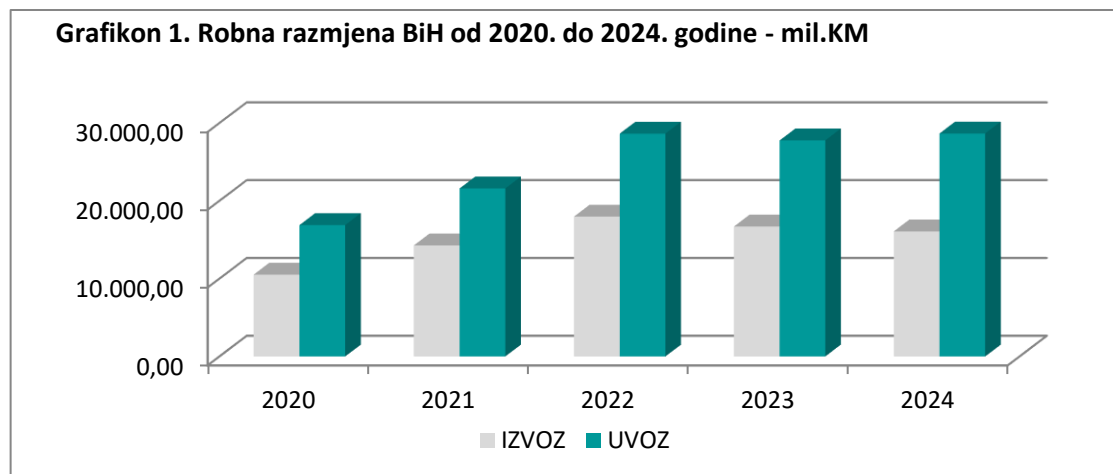
OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023
IZVOZ	10.521,16	14.273,53	17.973,74	16.699,72	16.074,85	96,26
UVOZ	16.886,28	21.596,90	28.636,45	27.767,57	28.654,49	103,19
ROBNA RAZMJENA	27.407,44	35.870,43	46.610,19	44.467,29	44.729,34	100,59
TRGOVINSKI BILANS	-6.365,13	-7.323,37	-10.662,71	-11.067,84	-12.579,63	113,66
POKRIVENOST (%)	62,31	66,09	62,77	60,14	56,10	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Na grafikonu 1. predstavljeno je kretanje izvoza i uvoza Bosne i Hercegovine od 2020. do 2024. godine. Posmatrajući period od 2020. do 2024. godine uvoz ima trend rasta, sa blagim padom u 2023. u odnosu na 2022. godinu (3,03%). Izvoz bilježi rast do 2022. godine, a nakon toga pada.

¹ UNCTAD – Global trade in goods and services in 2024.

1.2 Robna razmjena BiH – po mjesecima

Izvoz u decembru mjesecu 2024. godine iznosio je 1,26 milijardi KM, dok je uvoz u istom mjesecu iznosio 2,42 milijarde KM, te je zabilježen deficit od 1,15 milijardi KM. U decembru 2024. godine u odnosu na novembar iste godine zabilježen je rast uvoza od 2,12%, pad izvoza od 10,71% i rast deficita od 21,20%.

Tabela 2. - Robna razmjena BiH - po mjesecima

Mil.KM

Mjesec	UVOZ		INDEX	IZVOZ		INDEX
	2023	2024		2023	2024	
Januar	1.846,05	1.906,35	103	1.402,06	1.170,01	83
Februar	2.153,41	2.360,45	110	1.480,19	1.336,58	90
Mart	2.545,72	2.544,14	100	1.518,89	1.347,00	89
April	2.252,55	2.480,76	110	1.400,17	1.469,78	105
Maj	2.369,23	2.390,97	101	1.454,19	1.320,65	91
Juni	2.456,14	2.368,96	96	1.428,83	1.323,20	93
Juli	2.364,50	2.563,85	108	1.385,90	1.394,39	101
August	2.299,52	2.333,62	101	1.159,66	1.164,04	100
Septembar	2.483,93	2.363,23	95	1.427,43	1.361,00	95
Oktobar	2.400,93	2.555,41	106	1.408,84	1.507,82	107
Novembar	2.325,19	2.368,25	102	1.413,48	1.416,00	100
Decembar	2.270,40	2.418,52	107	1.220,09	1.264,40	104
UKUPNO	27.767,57	28.654,49	103	16.699,72	16.074,85	96

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

U decembru 2024. godine u odnosu na decembar 2023. godine, zabilježen je rast uvoza (6,52%), rast izvoza (3,63%), što je dovelo do rasta deficita (9,88%).

1.3 Robna razmjena BiH – po statističkim procedurama

Posmatrajući period od pet godina učešće redovnog uvoza u ukupnom bh uvozu u prosjeku je 89,54%, uvoza na unutrašnju obradu 10,40%, te uvoza nakon vanjske obrade 0,06%.

Poređenjem 2024. godine sa 2023. godinom, zabilježen je pad uvoza na unutrašnju obradu od 17,23%, te pad uvoza nakon vanjske obrade 2,49%, dok je kod redovnog uvoza zabilježen rast od 5,46%.

Tabela 3. - Robna razmjena BiH po statističkim procedurama

Mil.KM

Opis	2020	2021	2022	2023	2024
Redovan uvoz	15.169,53	19.079,81	25.076,56	24.988,02	26.351,45
Uvoz na unutrašnju obradu	1.701,13	2.503,92	3.544,41	2.763,49	2.287,38
Uvoz nakon vanjske obrade	15,63	13,17	15,48	16,06	15,66
UKUPNO UVOZ	16.886,28	21.596,90	28.636,45	27.767,57	28.654,49
Redovan izvoz	7.907,77	10.542,55	13.044,15	12.457,31	12.199,62
Izvoz nakon unutrašnje obrade	2.601,70	3.717,31	4.915,12	4.227,01	3.858,63
Izvoz na vanjsku obradu	11,69	13,67	14,47	15,41	16,60
UKUPNO IZVOZ	10.521,16	14.273,53	17.973,74	16.699,72	16.074,85

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Posmatrajući period od pet godina učešće redovnog izvoza u ukupnom bh izvozu u prosjeku je 74,42%, izvoz nakon unutrašnje obrade 25,49%, te izvoz na vanjsku obradu 0,10%.

Poređenjem 2024. godine sa 2023. godinom, zabilježen je pad redovnog izvoza 2,07%, pad izvoza nakon unutrašnje obrade od 8,71%, te rast izvoza na vanjsku obradu od 7,73%.

2. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO ROBAMA

Proizvodi koji su se najviše **izvozili iz BiH** u 2024. godini su: izolirana žica, kablovi (TB 8544) u vrijednosti od 684,9 miliona KM sa učešćem od 4,26%, električna energija (TB 2716) u vrijednosti od 669,8 miliona KM sa učešćem od 4,17%, zatim željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) u vrijednosti od 554,4 miliona KM sa učešćem od 3,45%, te sjedala (TB 9401) u vrijednosti od 492,2 miliona KM sa učešćem od 3,06%.

Tabela 4. - Pregled proizvoda sa najvećim **izvozom** po TB

TB	OPIS	Vrijednost izvoza (mil. KM)					Učešće 2024	Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024		
8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	315,3	474,2	605,8	663,0	684,9	4,26%	103
2716	Električna energija	497,2	830,0	1.074,7	1.055,7	669,8	4,17%	63
7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	329,0	467,9	625,6	607,6	554,4	3,45%	91
9401	Sjedala i njihovi dijelovi	507,2	580,6	624,9	577,3	492,2	3,06%	85
8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	234,8	269,4	343,4	411,1	480,2	2,99%	117
9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	355,6	442,5	468,2	449,8	451,6	2,81%	100
4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	325,7	457,5	527,0	397,4	386,5	2,40%	97
9306	Bombe, granate, torpeda, mine, rakete i slična vojna municija i njihovi dijelovi	150,5	199,2	228,5	306,6	366,6	2,28%	120
6406	Dijelovi obuće, izmjenjivi ulošci za obuću	134,3	267,0	144,1	282,3	357,8	2,23%	127
2818	Vještački korund, hemijski definisan ili ne; aluminijev oksid; aluminijev hidroksid	0,8	172,5	1,7	220,4	302,9	1,88%	137
Ukupno (1-10)		2.850,4	4.160,9	4.643,8	4.971,2	4.746,9	29,53%	95
Ostalo		7.670,8	10.112,6	13.329,9	11.728,5	11.328,0	70,47%	97
UKUPNO		10.521,2	14.273,5	17.973,7	16.699,7	16.074,9	100,00%	96

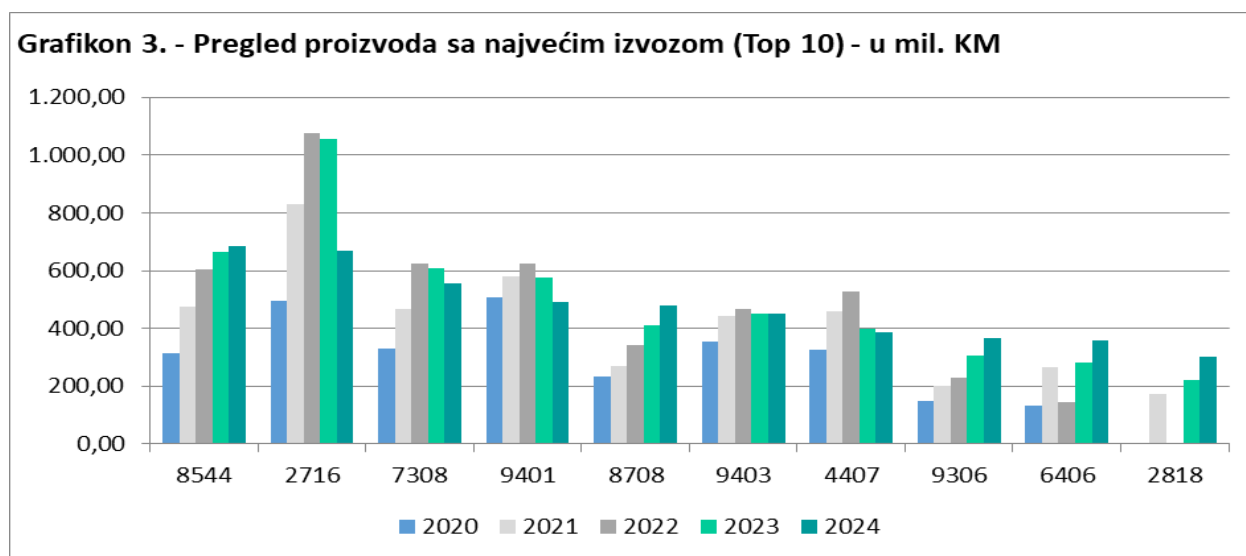
Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset proizvoda ima učešće u ukupnom izvozu u prosjeku od 28% u posljednjih pet godina.

Izvoz izolirane žice (TB 8544), dijelova i pribora motornih, vučnih vozila (TB 8708), te bombi, granata i municije (TB 9306) ima trend rasta, u periodu od 2020. do 2024. godine (Grafikon 3.).

Izvoz električne energije (TB 2716), željeznih ili čeličnih konstrukcija (TB 7308), sjedala (TB 9401), ostalog namještaja (TB 9403), obrađenog drveta (TB 4407) je bilježio rast do 2022. godine, a od 2023. godine izvoz pada.

Najveći doprinos na **pad bh izvoza**, posmatrajući sve proizvode, u 2024. godini bilježi izvoz:

- električne energije (TB 2716) u vrijednosti od 669,78 miliona KM i pad od 36,56% u odnosu na prethodnu godinu;
- koksa i polukoksa od kamenog uglja, mrkog uglja (TB 2704) u vrijednosti od 150,54 miliona KM i pad od 45,89%;
- karbonata, peroksikarbonata (TB 2836) u vrijednosti od 285,29 miliona KM i pad od 27,23%;
- sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402) i njihovih dijelova (TB 9401) u vrijednosti od 492,16 miliona KM i pad od 14,74%;
- obuće sa vanjskim đonovima od gume, plastične mase, kože ili vještačke kože i gornjim dijelom od kože (TB 6403) u vrijednosti od 176,82 miliona KM i pad od 29,26%.

Najveći doprinos na **rast bh izvoza**, posmatrajući sve proizvode, u 2024. godini bilježi izvoz:

- dijelova i pribora za motorna, vučna vozila (TB 8708) u vrijednosti od 480,23 miliona KM i rast od 16,81% u odnosu na prethodnu godinu;

- bombi, granata, torpeda, municije (TB 9306) u vrijednosti od 366,63 miliona KM i rast od 19,58%;
- sporogorećih štapina, detonirajućih fitilja (TB 3603) u vrijednosti od 132,41 milion KM i rast od 53,85%;
- vještačkog korunda, hemijski definisanog ili ne; aluminijevog oksida; aluminijevog hidroksida (TB 2818) u vrijednosti od 294,24 miliona KM i rast od 13,27%;
- tricikla, romobila, automobila sa pedalama i sličnih igračaka sa točkovima; kolica za lutke; lutki; drugih igračaka (TB 9503) u vrijednosti od 77,17 miliona KM i rast od 74,50%.

U 2024. godini zabilježen je izvoz baruta (TB 3601) u vrijednosti od 19,89 miliona KM i goveda (TB 0102) u vrijednosti od 2,32 miliona KM, dok u prethodnoj godini nije zabilježen izvoz ovih proizvoda.

Bosna i Hercegovina je u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu izvozila 29 novih grupa proizvoda ili je znatno veći izvoz nego u prethodnom periodu, a 49 grupa proizvoda se više ne izvoze ili je mala vrijednost izvoza.

Najznačajniji proizvodi koje je BiH počela izvoziti u 2024. godine²

		KM
TB	Opis	2024
3601	Barut	19.890.791,10
8475	Mašine za sastavljanje električnih sijalica, elektronskih cijevi i sijalica–bljeskalica koje sadrže staklene omotače	5.514.920,60
0102	Žive životinje vrste goveda	2.320.647,83
2105	Sladoled i ostali jestivi ledeni proizvodi, sa dodatkom kakaa ili bez kakaa	2.296.525,66
8710	Tenkovi i druga oklopna borbena motorna vozila, uključujući i opremljena naoružanjem i njihovi dijelovi	1.619.560,32

Najznačajniji proizvodi koje je BiH prestala da izvozi u 2024. godini³

		KM
TB	Opis	2023
0305	Ribe, sušene, soljene ili u salamuri; dimljene ribe	4.715.451,10
8709	Samokretna radna kolica (autokare), bez uređaja za dizanje ili rukovanje, koji se koriste u tvornicama	1.278.075,06
3811	Dodaci protiv detonacije, dodaci za sprječavanje oksidacije, za sprječavanje taloženja smole	1.184.499,23
7406	Prah i ljuskice, od bakra	845.554,52
8437	Mašine i uređaji za čišćenje, sortiranje ili prosijavanje sjemenja, zrnja ili sušenog mahunastog povrća	738.508,75

² Za potrebe ove analize, vrijednosti izvoza koje su u 2023. godini bile ispod 100.000,00 KM posmatraju se kao 0,00 KM.

³ Za potrebe ove analize, vrijednosti izvoza koje su u 2024. godini bile ispod 100.000,00 KM posmatraju se kao 0,00 KM.

Proizvodi koji su se najviše **uvozili u BiH** u 2024. godini su: naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 2,35 milijardi KM sa učešćem od 8,19%, zatim putnički automobili (TB 8703) u vrijednosti od 1,25 milijardi KM sa učešćem od 4,37%, te lijekovi (TB 3004) u vrijednosti od 733,4 miliona KM sa učešćem od 2,56%.

Tabela 5. - Pregled proizvoda sa najvećim uvozom po TB

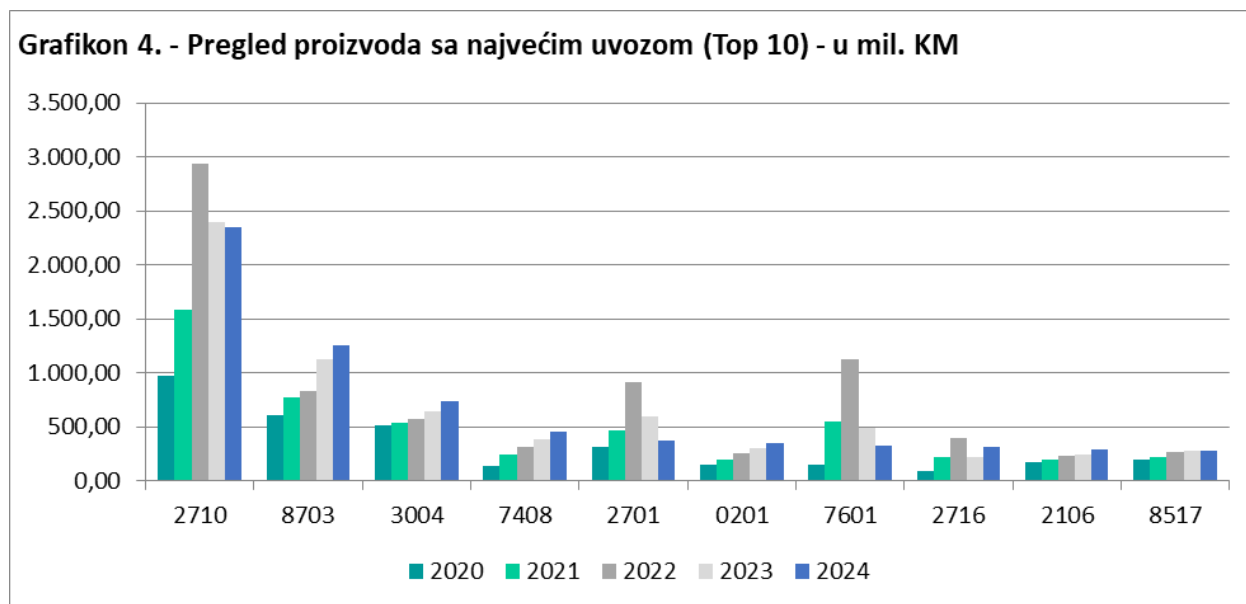
TB	OPIS	Vrijednost uvoza (mil. KM)					Učešće 2024	Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024		
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	968,1	1.582,5	2.936,2	2.398,0	2.346,4	8,19%	98
8703	Putnički automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba (osim vozila iz tarifnog broja 8702)	612,8	770,0	828,8	1.123,7	1.253,6	4,37%	112
3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	516,8	539,5	575,5	649,2	733,4	2,56%	113
7408	Bakrena žica	140,4	243,5	310,4	389,9	453,0	1,58%	116
2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja	311,3	467,0	911,5	597,6	375,9	1,31%	63
0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	152,4	203,5	255,5	303,2	345,1	1,20%	114
7601	Aluminij u sirovim oblicima	154,8	549,8	1.123,6	488,4	332,6	1,16%	68
2716	Električna energija	96,3	218,8	393,5	215,9	312,6	1,09%	145
2106	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	173,2	195,6	230,3	249,6	295,6	1,03%	118
8517	Telefonski aparati, uključujući pametne telefone i ostale telefone za mobilne radiotelefonske mreže ili druge bežične mreže	199,1	217,3	263,9	278,6	284,5	0,99%	102
Ukupno (1-10)		3.325,2	4.987,5	7.829,3	6.694,1	6.732,6	23,50%	101
Ostalo		13.561,1	16.609,4	20.807,1	21.073,5	21.921,9	76,50%	104
UKUPNO		16.886,3	21.596,9	28.636,4	27.767,6	28.654,5	100,00%	103

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset proizvoda ima učešće u ukupnom uvozu u prosjeku od 24% u posljednjih pet godina.

Uvoz putničkih automobila (TB 8703), lijekova (TB 3004), bakrene žice (TB 7408), svježeg ili rashlađenog goveđeg mesa (TB 0201), prehrambenih proizvoda (TB 2106), te telefonskih aparata (TB 8517) ima trend rasta, u periodu od 2020. do 2024. godine (Grafikon 4.).

Najveći doprinos na **rast bh uvoza**, posmatrajući sve proizvode u 2024. godini bilježi uvoz:

- putničkih automobila (TB 8703) u vrijednosti od 1,25 milijardi KM i rast od 11,56% u odnosu na prethodnu godinu;
- električne energije (TB 2716) u vrijednosti od 312,61 milion KM i rast od 44,81%;
- lijekova (TB 3004) u vrijednosti od 733,37 miliona KM i rast od 12,96%;
- bakrene žice (TB 7408) u vrijednosti od 453,00 miliona KM i rast od 16,19%;
- samokretnih željezničkih ili tramvajskih putničkih i teretnih kola, osim onih iz tarifnog broja 8604 (TB 8603) u vrijednosti od 60,83 miliona KM i rast preko 999%.

Najveći doprinos na **pad bh uvoza**, posmatrajući sve proizvode, u 2024. godini bilježi uvoz:

- kamenog uglja, briketa (TB 2701) u vrijednosti od 375,88 miliona KM i pad od 37,11% u odnosu na prethodnu godinu;
- aluminija u sirovim oblicima (TB 7601) u vrijednosti od 332,61 milion KM i pad od 31,90%;
- poluprovodničkih elemenata (dioda, tranzistora) (TB 8541) u vrijednosti od 140,90 miliona KM i pad od 40,83%.
- naftnih ulja i ulja dobivenih od bitumenskih minerala, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 2,35 milijardi KM i pad od 2,15%;

- vučnih vozila, osim onih iz tarifnog broja 8709 (TB 8701) u vrijednosti od 200,83 miliona KM i pad od 18,12%.

Bosna i Hercegovina je u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu uvozila 21 novu grupu proizvoda ili je znatno veći uvoz nego u prethodnom periodu, a 21 grupu proizvoda više ne uvozi ili je jako mala vrijednost uvoza.

Najznačajniji proizvodi koje je BiH počela uvoziti u 2024. godini⁴

		KM
TB	Opis	2024
2401	Neprerađeni duhan; duhanski otpaci:	3.352.444,41
2829	Hlorati i perhlorati; bromati i perbromati; jodati i perjodati:	327.369,81
7804	Ploče, limovi, trake i folije, od olova; prah i ljuskice, od olova:	311.098,16
2519	Prirodni magnezijev karbonat (magnezit); topljeni magnezijev oksid; mrtvo–pečen (sinterovan) magnezijev oksid sa ili bez dodatka malih količina drugih oksida prije sinteriranja; drugi magnezijevi oksidi, čisti ili ne:	243.608,39
8549	Električni i elektronički otpaci i ostaci:	236.359,12

Najznačajniji proizvodi koje je BiH prestala da uvozi u 2024. godini⁵

		KM
TB	Opis	2023
8604	Željeznička ili tramvajska vozila za održavanje ili servisiranje, uključujući samokretna	5.682.157,51
5605	Metalizirana pređa, uključujući obavijenu pređu, koja se sastoji od tekstilne pređe, traka i sličnih oblika iz tarifnih brojeva 5404 ili 5405,	1.034.607,20
7404	Otpaci i ostaci, od bakra	737.315,20
8601	Željezničke lokomotive napajane iz električne mreže ili iz električnih akumulatora	605.341,55
1521	Biljni voskovi (osim triglicerida), pčelinji vosak, voskovi od ostalih insekata i spermaceti, rafinirani ili nerafinirani, obojeni ili neobojeni	359.058,18

⁴ Za potrebe ove analize, vrijednosti uvoza koje su u 2023. godini bile ispod 100.000,00 KM posmatraju se kao 0,00 KM.

⁵ Za potrebe ove analize, vrijednosti uvoza koje su u 2024. godini bile ispod 100.000,00 KM posmatraju se kao 0,00 KM.

Tabela 6. - Pregled proizvoda sa najvećim deficitom po TB

TB	OPIS	Vrijednost deficita (mil. KM)					Učešće 2024	Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024		
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	-950,3	-1.545,8	-2.878,1	-2.350,8	-2.305,3	18,33%	98
8703	Putnički automobili i druga motorna vozila	-601,9	-758,7	-806,7	-1.109,7	-1.244,1	9,89%	112
3004	Lijekovi	-385,8	-402,0	-445,5	-484,4	-539,4	4,29%	111
7408	Bakrena žica	-140,4	-240,6	-294,0	-388,1	-452,7	3,60%	117
2701	Kameni ugalj; briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja	-311,3	-466,0	-911,4	-596,6	-375,6	2,99%	63
0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	-126,9	-191,6	-249,9	-291,8	-344,9	2,74%	118
8517	Telefonski aparati, uključujući pametne telefone	-195,2	-209,4	-257,7	-272,8	-277,8	2,21%	102
2106	Prehrambeni proizvodi koji nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	-161,0	-182,3	-214,4	-228,4	-270,3	2,15%	118
2711	Naftni plinovi i ostali plinoviti ugljikovodici	-169,6	-217,7	-299,2	-253,1	-242,2	1,92%	96
8704	Motorna vozila za prijevoz robe	-122,3	-130,2	-166,5	-252,8	-237,1	1,88%	94
Ukupno (1-10)		-3.164,7	-4.344,3	-6.523,3	-6.228,5	-6.289,3	50,00%	101
Ostalo		-3.200,4	-2.979,0	-4.139,4	-4.839,4	-6.290,3	50,00%	130
UKUPNO		-6.365,1	-7.323,4	-10.662,7	-11.067,8	-12.579,6	100,00%	114

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Proizvodi koji su zabilježili najveći deficit u 2024. godini su:

- naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) – 2,31 milijardu KM, ↓1,94%;
- putnički automobili (TB 8703) – 1,24 milijarde KM, ↑12,11%;
- lijekovi (TB 3004) – 539,4 miliona KM, ↑11,36%;
- bakrena žica (TB 7408) – 452,7 miliona KM, ↑16,63%.

2.1 Robna razmjena poljoprivrednih i industrijskih proizvoda

Tabela 7. - Struktura robne razmjene po vrstama proizvoda

Mil.KM

Vrsta proizvoda		2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
IZVOZ	Poljoprivredni	835	901	1.041	1.010	1.102	6,86%	109,12
	Industrijski	9.686	13.372	16.933	15.689	14.972	93,14%	95,43
	UKUPNO	10.521	14.274	17.974	16.700	16.075	100,00%	96,26
UVOZ	Poljoprivredni	2.990	3.357	4.286	4.475	4.907	17,12%	109,66
	Industrijski	13.896	18.240	24.351	23.293	23.748	82,88%	101,95
	UKUPNO	16.886	21.597	28.636	27.768	28.654	100,00%	103,19
TRGOVINSKI BILANS	Poljoprivredni	-2.155	-2.455	-3.244	-3.464	-3.804	30,24%	109,81
	Industrijski	-4.210	-4.868	-7.418	-7.603	-8.775	69,76%	115,41
	UKUPNO	-6.365	-7.323	-10.663	-11.068	-12.580	100,00%	113,66

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni i industrijski proizvodi su razvrstani po WTO

Posmatrajući period od pet godina učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh izvozu u prosjeku je 93%, dok poljoprivredni proizvodi u prosjeku učestvuju sa 7%.

Učešće industrijskih proizvoda u ukupnom bh uvozu u periodu od pet godina u prosjeku je 84%, dok poljoprivredni proizvodi u prosjeku učestvuju sa 16%.

U razmjeni industrijskih proizvoda zabilježen je pad izvoza (4,57%), rast uvoza (1,95%), te rast deficita (15,41%).

Poljoprivredni proizvodi bilježe rast izvoza (9,12%), rast uvoza (9,66%) i rast deficita (9,81%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 22,47%, a u razmjeni industrijskim proizvodima 63,05%.

3. ROBNA RAZMJENA SA NAJZNAČAJNIJIM PARTNERIMA

Tabela 8. - BiH izvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil. KM)					Učešće 2024	Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024		
1	HRVATSKA	1.362,91	1.864,31	2.676,62	2.548,64	2.593,73	16,14%	101,77
2	NJEMAČKA	1.630,84	2.137,58	2.666,19	2.680,39	2.457,03	15,28%	91,67
3	SRBIJA	1.152,07	1.722,48	2.363,44	2.087,13	1.838,96	11,44%	88,11
4	AUSTRIJA	1.005,51	1.284,94	1.710,35	1.715,32	1.574,88	9,80%	91,81
5	SLOVENIJA	954,08	1.219,18	1.421,82	1.356,30	1.325,46	8,25%	97,73
6	ITALIJA	1.015,18	1.608,29	1.991,39	1.449,65	1.267,81	7,89%	87,46
7	CRNA GORA	293,65	394,45	576,47	689,77	596,04	3,71%	86,41
8	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	240,66	358,90	420,96	416,07	419,28	2,61%	100,77
9	FRANCUSKA	259,69	334,23	389,59	336,58	361,96	2,25%	107,54
10	ČEŠKA	122,28	169,59	210,01	226,47	321,89	2,00%	142,13
Ukupno (1-10)		8.036,86	11.093,93	14.426,84	13.506,31	12.757,04	79,36%	94,45
Ostale zemlje		2.484,30	3.179,60	3.546,90	3.193,41	3.317,81	20,64%	103,90
UKUPNO		10.521,16	14.273,53	17.973,74	16.699,72	16.074,85	100,00%	96,26

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja u posljednjih pet godina ima učešće u prosjeku oko 79% u ukupnom bh izvozu, od toga oko 64% proizvoda Bosna i Hercegovina izvozi u zemlje EU, dok 15% proizvoda izvozi u zemlje CEFTA-e.

Posmatrajući period od 2020. godine do 2023. godine, u ukupnom svjetskom izvozu⁶, učešće ukupnog bh izvoza u prosjeku je oko 0,04%. Učešće najznačajnijih bh vanjskotrgovinskih partnera u ukupnom svjetskom izvozu u prosjeku je: Kine 14,49%, SAD-a 8,18%, Njemačke 7,28%, Italije 2,77%, Turske 1,02%, Austrije 0,92%, Slovenije 0,27%, zatim Srbije 0,12%, te Hrvatske 0,10%.

U 2024. godini Bosna i Hercegovina je najviše robe izvozila u: Hrvatsku 2,59 milijardi KM, Njemačku 2,46 milijardi KM, Srbiju 1,84 milijardi KM, Austriju 1,57 milijardi KM, Sloveniju 1,33 milijarde KM, te u Italiju 1,27 milijardi KM.

Najveći doprinos na **pad bh izvoza** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Srbiju - 1,84 milijarde KM i pad od 11,89% u odnosu na prethodnu godinu;
- Njemačku – 2,46 milijardi KM i pad od 8,33%;
- Italiju – 1,27 milijardi KM i pad od 12,54%;
- Austriju – 1,57 milijardi KM i pad od 8,19%;
- Crnu Goru – 596,04 miliona KM i pad od 13,59%.

⁶Izvor podataka: UNCTADstat; Data Centre, International merchandise trade; Merchandise: Total trade and share, annual

Najveći doprinos na **rast bh izvoza** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Češku – 321,89 miliona KM i rast od 42,13% u odnosu na prethodnu godinu;
- Tursku - 318,70 miliona KM i rast od 21,84%;
- Hrvatsku – 2,59 milijardi KM i rast od 1,77%;
- Saudijsku Arabiju – 66,40 miliona KM i rast od 102,86%;
- SAD – 233,71 milion KM i rast od 15,43%.

U 2024. godini zabilježen je izvoz u Burundi u vrijednosti od 2,43 miliona KM, dok u prethodnoj godini nije zabilježen izvoz u ovu zemlju. U Burundi se izvozila municija za vojno oružje.

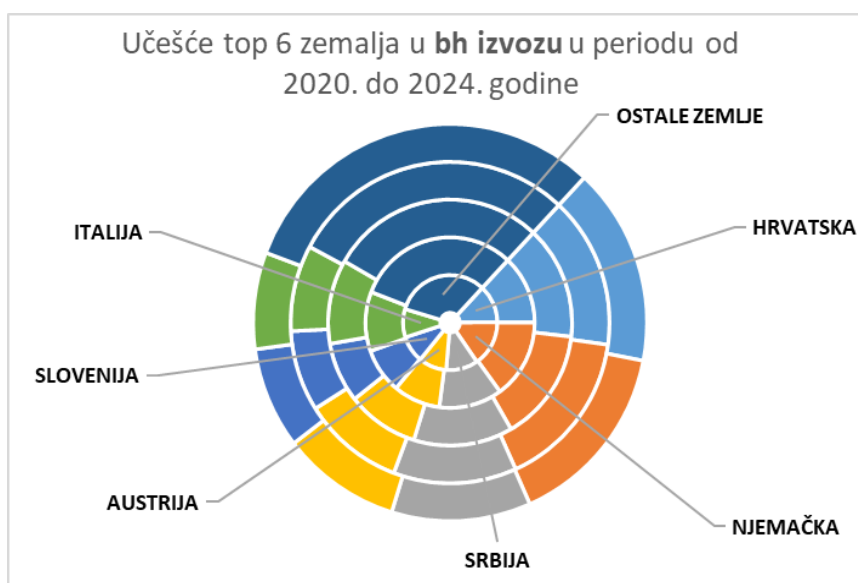

Tabela 9. - BiH uvoz po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	ZEMLJA	Vrijednost (mil. KM)					Učešće 2024	Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024		
1	ITALIJA	1.949,02	2.600,54	3.540,60	3.871,01	3.705,37	12,93%	95,72
2	NJEMAČKA	2.074,86	2.566,64	2.992,89	3.337,30	3.381,12	11,80%	101,31
3	SRBIJA	1.895,72	2.427,34	3.057,57	2.830,01	2.954,58	10,31%	104,40
4	KINA	1.355,87	1.702,43	2.327,51	2.629,13	2.760,20	9,63%	104,99
5	HRVATSKA	1.523,37	1.922,54	2.844,75	2.095,02	2.138,64	7,46%	102,08
6	TURSKA	896,73	1.269,72	1.675,15	1.540,89	1.664,10	5,81%	108,00
7	SLOVENIJA	840,87	984,01	1.113,10	1.073,66	1.083,02	3,78%	100,87
8	AUSTRIJA	682,57	823,78	1.003,27	997,18	1.013,07	3,54%	101,59
9	POLJSKA	508,31	616,52	786,74	871,16	946,12	3,30%	108,60
10	MAĐARSKA	465,11	574,95	692,57	623,89	695,16	2,43%	111,42
UKUPNO (1-10)		12.192,42	15.488,46	20.034,13	19.869,26	20.341,38	70,99%	102,38
Ostale zemlje		4.693,86	6.108,44	8.602,31	7.898,31	8.313,10	29,01%	105,25
UKUPNO		16.886,28	21.596,90	28.636,45	27.767,57	28.654,49	100,00%	103,19

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Navedenih deset zemalja u posljednjih pet godina ima učešće u prosjeku oko 71% u ukupnom bh uvozu, od toga 46% robe Bosna i Hercegovina uvozi iz zemalja EU, 11% uvozi iz zemalja CEFTA-e, te 14% uvozi iz ostalih zemalja.

Posmatrajući period od 2020. godine do 2023. godine, u ukupnom svjetskom uvozu⁷, učešće ukupnog bh uvoza u prosjeku je oko 0,06%. Učešće najznačajnijih bh vanjskotrgovinskih partnera u ukupnom svjetskom uvozu je: SAD-a 13,17%, Kine 11,13%, Njemačka 6,28%, Italije 2,56%, Austrije 0,94%, Slovenije 0,26%, zatim Hrvatske 0,16%, te Srbije 0,16%.

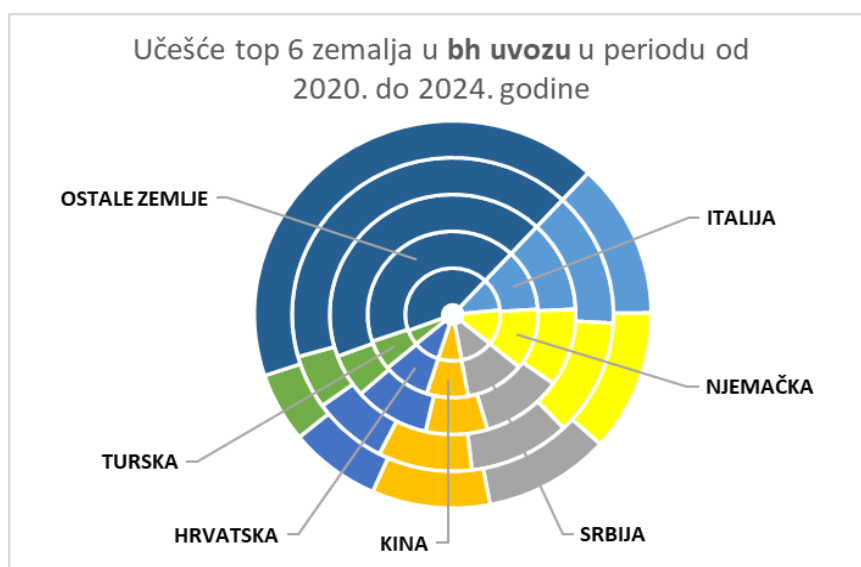
Bosna i Hercegovina je u 2024. godini najviše robe uvozila iz: Italije 3,71 milijardu KM, Njemačke 3,38 milijardi KM, Srbije 2,95 milijardi KM, Kine 2,76 milijardi KM, Hrvatske 2,14 milijardi KM, Turske 1,66 milijardi KM, te iz Slovenije 1,08 milijardi KM.

Najveći doprinos na **rast bh uvoza** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Bugarske – 336,73 miliona KM i rast od 137,06% u odnosu na prethodnu godinu;
- Kine – 2,76 milijardi KM i rast od 4,99%;
- Srbije – 2,95 milijardi KM i rast od 4,40%;
- Turske – 1,66 milijardi KM i rast od 8,00%;
- Španije – 431,15 miliona KM i rast od 12,27%.

Najveći doprinos na **pad bh uvoza** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Italije – 3,71 milijardu KM i pad od 4,28% u odnosu na prethodnu godinu;
- SAD-a – 633,43 miliona KM i pad od 19,95%;
- Indije – 266,64 miliona KM i pad od 34,88%;
- Rusije – 332,90 miliona KM i pad od 27,93%.

⁷Izvor podataka: UNCTADstat; Data Centre, International merchandise trade; Merchandise: Total trade and share, annual

Tabela 10. - BiH deficit po zemljama - najznačajnijim partnerima

RB	DRŽAVA	Vrijednost (mil. KM)					Učešće 2024	Index 2024/2023
		2020	2021	2022	2023	2024		
1	KINA	-1.329,71	-1.666,00	-2.289,38	-2.593,71	-2.711,03	21,55%	104,52
2	ITALIJA	-933,83	-992,25	-1.549,21	-2.421,36	-2.437,56	19,38%	100,67
3	TURSKA	-582,48	-911,65	-1.363,51	-1.279,31	-1.345,39	10,70%	105,17
4	SRBIJA	-743,65	-704,87	-694,13	-742,88	-1.115,62	8,87%	150,17
5	NJEMAČKA	-444,01	-429,07	-326,70	-656,90	-924,09	7,35%	140,67
6	POLJSKA	-356,89	-387,12	-453,18	-639,20	-718,54	5,71%	112,41
7	MAĐARSKA	-274,22	-310,87	-336,29	-335,61	-416,11	3,31%	123,99
8	SAD	-335,93	-380,59	-777,79	-588,80	-399,72	3,18%	67,89
9	ŠPANIJIA	-142,73	-153,10	-262,33	-285,43	-357,12	2,84%	125,12
10	BRAZIL	-160,54	-169,45	-332,13	-249,09	-292,77	2,33%	117,53
Ukupno (1-10)		-5.303,99	-6.104,97	-8.384,65	-9.792,29	-10.717,96	85,20%	109,45
Ostale zemlje		-1.061,13	-1.218,41	-2.278,06	-1.275,55	-1.861,67	14,80%	145,95
UKUPNO		-6.365,13	-7.323,37	-10.662,71	-11.067,84	-12.579,63	100,00%	113,66

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Najveći deficit u robnoj razmjeni u 2024. godini Bosna i Hercegovina bilježi sa Kinom (2,71 milijarda KM), Italijom (2,44 milijarde KM), Turskom (1,35 milijardi KM), Srbijom (1,12 milijardi KM), te sa Njemačkom (924,09 miliona KM).

Posmatrajući period od pet godina, učešće navedenih deset zemalja u ukupnom bh trgovinskom bilansu je u prosjeku 84%.

U 2024. godini Bosna i Hercegovina najveći suficit u robnoj razmjeni bilježi sa: Austrijom (561,81 milion KM), Crnom Gorom (484,30 miliona KM), Hrvatskom (455,08 miliona KM), te sa Slovenijom (242,44 miliona KM).

Najveću pokrivenost uvoza izvozom, u 2024. godini, od glavnih trgovinskih partnera, imamo sa:

- Austrijom 155,46% i manja je za 16,56% u odnosu na prošlu godinu;
- Slovenijom 122,39% i manja je za 3,94% u odnosu na prošlu godinu;
- Hrvatskom 121,28% i manja je za 0,37% u odnosu na prošlu godinu;
- Njemačkom 72,67% i manja za 7,65% u odnosu na prošlu godinu;
- Srbijom 62,24% i manja za 11,51% u odnosu na prošlu godinu.

Proizvodi i zemlje koje su imali najveći doprinos na rast/pad izvoza i uvoza

Najveći doprinos na **pad bh izvoza** u 2024. godini u bilježi izvoz u:

- Srbiju, koksa i polukoksa od kamenog uglja, mrkog uglja – 74,70 miliona KM i pad od 72,08% u odnosu na prethodnu godinu;
- Hrvatsku, električne energije – 220,38 miliona KM i pad od 40,56%;

- Crnu Goru, električne energije – 138,58 miliona KM i pad od 49,04%;
- Srbiju, električne energije - 310,83 miliona KM i pad od 24,75%;
- Njemačku, sjedala – 127,28 miliona KM i pad od 29,35%;
- Italiju, aluminijske u sirovim oblicima – 81,19 miliona KM i pad od 31,68%;
- Srbiju, šipke od željeza ili nelegiranog čelika – 72,26 miliona KM i pad od 33,92%.

Najveći doprinos na **rast bh izvoza** bilježi izvoz u:

- Njemačku, dijelova i pribora za motorna i vučna vozila – 212,78 miliona KM i rast od 27,81%;
- Hrvatsku, aluminijske u sirovim oblicima - 80,91 milion KM i rast od 118,74%;
- Tursku, ulja od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka – 49,71 milion KM i rast od 385,10%;
- Saudijsku Arabiju, bombi, granata, municije – 54,77 miliona KM i rast od 254,36%;
- Njemačku, tricikla, romobila, automobila sa pedalama i sličnih igračaka sa točkovima – 73,37 miliona KM i rast od 71,85%.

Proizvodi koji su se počeli izvoziti u 2024. godini su:

- Hrvatska, rude i koncentracije olova – 32,46 miliona KM;
- Alžir, koks i polukoks od kamenog, mrkog uglja – 22,25 miliona KM;
- Češka, barut – 19,89 miliona KM;
- Hrvatska, rude i koncentracije cinka – 19,14 miliona KM.

Najveći doprinos na **rast bh uvoza** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Bugarske, naftnih ulja, osim sirovih – 177,75 miliona KM i rast preko 999% u odnosu na prethodnu godinu;
- Uzbekistana, bakrene žice – 65,09 miliona KM i rast preko 999%;
- Hrvatske, električne energije – 196,78 miliona KM i rast od 44,98%;
- Grčke, naftnih ulja, osim sirovih – 161,44 miliona KM i rast od 56,76%;
- Poljske, samokretnih željezničkih ili tramvajskih putničkih i teretnih kola – 60,83 miliona KM i rast preko 999%;
- Njemačke, putničkih automobila – 583,51 milion KM i rast od 9,25%;
- Turske, toplo valjane žice od željeza ili nelegiranog čelika – 58,39 miliona KM i rast od 476,12%.

Najveći doprinos na pad **bh uvoza** ima uvoz iz:

- Italije, naftnih ulja, osim sirovih – 1,17 milijardi KM i pad od 16,68% u odnosu na prethodnu godinu;
- SAD-a, kamenog uglja, briketa – 339,51 milion KM i pad od 35,72%;
- Hrvatske, naftnih ulja, osim sirovih – 303,68 miliona KM i pad od 30,13%;

- Indije, aluminijski u sirovim oblicima – 3,86 miliona KM i pad od 97,10%;
- Rusije, aluminijski u sirovim oblicima – 63,94 miliona KM i pad od 64,58%.

Proizvodi koji su se počeli uvoziti u 2024. godini su:

- Australija, aluminij u sirovim oblicima – 29,34 miliona KM;
- Indonezija, koks i polukoks od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta – 24,61 milion KM;
- Kolumbija, kameni ugalj, briketi i slična čvrsta goriva od kamenog uglja – 15,27 miliona KM;
- UAE, dijelovi prepoznatljivi kao namijenjeni isključivo ili uglavnom za mašine iz tarifnih brojeva 8425 do 8430 – 13,68 miliona KM.

4. STRUKTURA ROBNE RAZMJENE PO REGIONIMA

Ukupna robna razmjena Bosne i Hercegovine u 2024. godini iznosila je 44,73 milijarde KM, od toga zemlje EU učestvuju sa 64,17%, a zemlje CEFTA sa 13,94%.

Tabela 11. - Robna razmjena po regionima

Mil.KM

IZVOZ	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023	Učešće 2024
EU	7.620,06	10.394,62	13.226,06	12.187,02	11.751,77	96,43	73,11%
CEFTA	1.684,64	2.406,12	3.303,61	3.120,76	2.784,90	89,24	17,32%
EFTA	291,67	378,76	312,56	293,63	295,86	100,76	1,84%
UoST	314,25	358,06	311,64	261,59	318,70	121,84	1,98%
Ostatak svijeta	610,54	735,96	819,87	836,73	923,62	110,38	5,75%
UKUPNO	10.521,16	14.273,53	17.973,74	16.699,72	16.074,85	96,26	100,00%
UVOZ							
EU	10.264,85	12.730,90	16.297,39	16.374,10	16.949,15	103,51	59,15%
CEFTA	2.145,50	2.762,88	3.517,01	3.240,18	3.449,30	106,45	12,04%
EFTA	134,77	171,61	192,60	198,31	254,04	128,10	0,89%
UoST	896,73	1.269,72	1.675,15	1.540,89	1.664,10	108,00	5,81%
Ostatak svijeta	3.444,44	4.661,79	6.954,30	6.414,08	6.337,89	98,81	22,12%
UKUPNO	16.886,28	21.596,89	28.636,45	27.767,57	28.654,49	103,19	100,00%
TRGOVINSKI BILANS							
EU	-2.644,80	-2.336,28	-3.071,33	-4.187,08	-5.197,39	124,13	41,32%
CEFTA	-460,86	-356,76	-213,40	-119,42	-664,40	556,35	5,28%
EFTA	156,90	207,15	119,96	95,32	41,82	43,87	-
UoST	-582,48	-911,65	-1.363,51	-1.279,31	-1.345,39	105,17	10,70%
Ostatak svijeta	-2.833,89	-3.925,83	-6.134,43	-5.577,35	-5.414,27	97,08	43,04%
UKUPNO	-6.365,12	-7.323,37	-10.662,71	-11.067,84	-12.579,63	113,66	100,00%

Izvor: Agencija za statistiku BiH

UoST - Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Preliminarni podaci

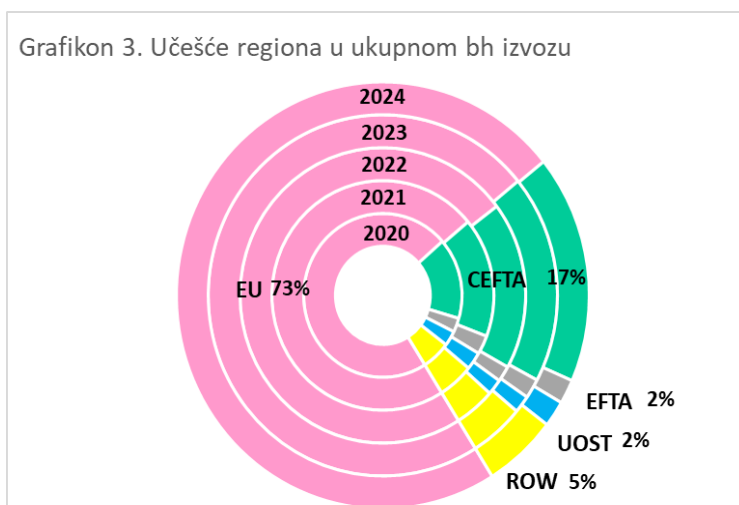
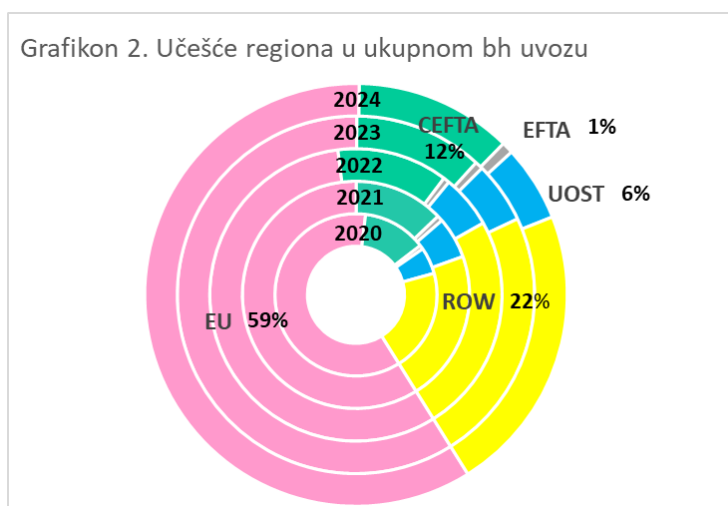
U 2024. godini u odnosu na 2023. godinu zabilježen je rast ukupne robne razmjene sa zemljama EU (0,49%), sa zemljama EFTA-e (11,78%), sa Turskom (10,00%), dok je pad robne razmjene zabilježen sa zemljama CEFTA-e (1,99%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u 2024. godini, sa zemljama članicama EU iznosila je 69,34%, sa zemljama članicama CEFTA-e 80,74%, te sa Turskom 19,15%.

Najveću pokrivenost uvoza izvozom BiH je ostvarila sa potpisnicama EFTA-e od 116,46%.

Posmatrajući period od pet godina, najveće učešće u ukupnom **bh uvozu** bilježi uvoz iz zemalja EU u prosjeku oko 59%, dok je učešće uvoza iz zemalja CEFTA-e oko 12%.

U 2024. godini u odnosu na prošlu godinu, povećano je učešće uvoza iz zemalja EU za 0,18%, iz zemalja CEFTA-e za 0,37%, iz Turske za 0,26%, te iz zemalja EFTA-e za 0,17% u ukupnom bh uvozu. Učešće uvoza iz Ostalih zemalja (ROW) smanjeno je za 0,98%.

Posmatrajući period od pet godina, najveće učešće u ukupnom **bh izvozu** bilježi izvoz u EU u prosjeku oko 73%, dok je učešće izvoza u zemlje CEFTA-e oko 17%.

U 2024. godini u odnosu na prošlu godinu, smanjeno je učešće izvoza u zemlje CEFTA-e u ukupnom bh izvozu za 1,36%, dok je povećano učešće izvoza u zemlje EU za 0,13%, u Tursku za 0,42% i u zemlje EFTA-e za 0,08% u ukupnom bh izvozu. Učešće izvoza u Ostale zemlje (ROW) povećano je za 0,74%.

5. ROBNA RAZMJENA SA ZEMLJAMA EU

5.1 Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju

Bosna i Hercegovina je 16. juna 2008. godine sa Evropskim zajednicama i njihovim državama članicama potpisala Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori”, broj: 10/08) koji je stupio na snagu 1. juna 2015. godine. Sastavni dio SSP-a bio je i Privremeni Sporazum o trgovini i trgovinskim pitanjima koji je stupio na snagu 1. jula 2008. godine i njegova primjena prestala je stupanjem na snagu SSP-a. Zaključivanjem SSP-a, Bosni i Hercegovini je prema evolutivnoj klauzuli potvrđen status potencijalnog kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, a status kandidata za članstvo u Evropskoj uniji, 15. decembra 2022. godine uz ispunjenje određenih preporuka koje je EK usvojila 12. oktobra 2022. godine. U martu 2024. godine Evropsko vijeće je dalo odobrenje za otvaranje pristupnih pregovora između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, ponovo uvjetno uz ispunjenje uvjeta iz Odluke EK od 12. oktobra 2022. godine.

Na zahtjev Evropske komisije, a nakon što je Hrvatska pristupila EU, Bosna i Hercegovina je pregovarala i u Briselu 15. decembra 2016. godine sa Evropskom zajednicom i njihovim državama članicama potpisala Protokol uz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, kako bi se uzelo u obzir pristupanje Republike Hrvatske Evropskoj Uniji („Službeni glasnik BiH - Međunarodni ugovori”, broj: 8/17) koji je stupio na snagu 1. februara 2017. godine. Ovaj protokol zajedno sa svojim aneksima čini sastavni dio SSP-a.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju reguliše političke, ekonomske i trgovinske odnose između BiH i EU. U skladu sa SSP-om, između Bosne i Hercegovine i Evropske unije uspostavljeno je područje slobodne trgovine. Implementacija ovog sporazuma prati se kroz zajedničke strukture Bosne i Hercegovine i EU (Vijeće za stabilizaciju i pridruživanje, Odbor za stabilizaciju i pridruživanje i sektorski pododbori).

5.2 Robna razmjena BiH sa zemljama EU

U 2024. godini ukupan **izvoz** BiH u EU iznosio je 11,75 milijardi KM, što je za 435,25 miliona KM manje u odnosu na 2023. godinu i predstavlja pad od 3,57%.

U ukupnom izvozu u EU za 2024. godinu najveće učešće ima Hrvatska (22,07%), Njemačka (20,91%), Austrija (13,40%), Slovenija (11,28%), te Italija (10,79%). ([Prilog 1](#))

U 2024. godini, vrijednost **uvoza** iz EU iznosila je 16,95 milijardi KM, što je za 575,05 miliona KM više u odnosu na 2023. godinu i predstavlja rast od 3,51%.

Najveće učešće u ukupnom uvozu iz EU, u posmatranoj godini ima Italija (21,86%), Njemačka (19,95%), te Hrvatska (12,62%). ([Prilog 2](#))

Tabela 12. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EU

Mil.KM

OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023
IZVOZ	7.620,06	10.394,62	13.226,06	12.187,02	11.751,77	96,43
UVOZ	10.264,85	12.730,90	16.297,39	16.374,10	16.949,15	103,51
ROBNA RAZMJENA	17.884,91	23.125,52	29.523,46	28.561,12	28.700,92	100,49
TRGOVINSKI BILANS	-2.644,80	-2.336,28	-3.071,33	-4.187,08	-5.197,39	124,13
POKRIVENOST (%)	74,23	81,65	81,15	74,43	69,34	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2024. godini vrijednost **deficita** sa zemljama EU iznosila je 5,20 milijardi KM, gdje je deficit povećan za 1,01 milijardu KM ili za 24,13% u odnosu na 2023. godinu.

Pokrivenost uvoza izvozom sa zemljama EU u 2024. godini iznosila je 69,34% i manja je za 5,09% u odnosu na pokrivenost u prethodnoj godini.

5.3 Robna razmjena sa EU po TB

U 2024. godini, **Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u EU** izoliranu žicu, kablove (TB 8544) u vrijednosti od 632,74 miliona KM sa učešćem od 5,38%, dijelove i pribor za motorna i vučna vozila (TB 8708) u vrijednosti od 458,04 miliona KM sa učešćem od 3,90%, sjedala (TB 9401) u vrijednosti od 452,03 miliona KM sa učešćem od 3,85%, te željezne ili čelične konstrukcije i dijelove konstrukcija (TB 7308) u vrijednosti od 387,48 miliona KM sa učešćem od 3,30%.

Tabela 13. - Struktura BiH izvoza u EU po TB

Mil.KM

TB	OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
8544	Izolirana žica, kablovi i ostali izolirani električni provodnici	281,60	428,95	550,00	619,34	632,74	5,38%	102,16
8708	Dijelovi i pribor motornih vozila iz tarifnih brojeva 8701 do 8705	224,35	255,65	322,23	386,21	458,04	3,90%	118,60
9401	Sjedala (osim onih iz tarifnog broja 9402), i njihovi dijelovi	431,59	488,45	547,18	527,02	452,03	3,85%	85,77
7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	237,60	333,29	458,85	441,58	387,48	3,30%	87,75
9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	310,66	372,99	401,70	381,11	379,17	3,23%	99,49
Ukupno (1-5)		1.485,79	1.879,35	2.279,96	2.355,27	2.309,45	19,65%	98,05
Ostalo		6.134,27	8.515,27	10.946,10	9.831,75	9.442,32	80,35%	96,04
UKUPNO		7.620,06	10.394,62	13.226,06	12.187,02	11.751,77	100,00%	96,43

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Najveći doprinos na **pad izvoza u EU** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Hrvatsku, električne energije – 220,38 miliona KM i pad od 40,56% u odnosu na prethodnu godinu;
- Njemačku, sjedala – 127,28 miliona KM i pad od 29,35%;

- Italiju, aluminijske u sirovim oblicima – 81,19 miliona KM i pad od 31,68%.
- Njemačku, karbonata – 44,42 miliona KM i pad od 42,68%.

Najveći doprinos na **rast izvoza u EU** bilježi izvoz u:

- Njemačku, dijelova i pribora za motorna i vučna vozila – 212,78 miliona KM i rast od 27,81% u odnosu na prethodnu godinu;
- Hrvatsku, aluminijske u sirovim oblicima - 80,91 milion KM i rast od 118,74%;
- Njemačku, tricikla, romobila, automobila sa pedalama – 73,37 miliona KM i rast od 71,85%;
- Češku, bombi, granata, torpeda, mina, raketa i slične vojne municije i njihovih dijelova – 37,13 miliona KM i rast od 361,44%.

Proizvodi koji su se počeli izvoziti u EU u 2024. godini su:

- Hrvatska, rude i koncentracije olova – 32,46 miliona KM;
- Češka, barut – 19,89 miliona KM;
- Hrvatska, rude i koncentracije cinka – 19,14 miliona KM;
- Češka, vojno oružje, osim revolvera, pištolja i oružja iz tarifnog broja 9307 – 15,39 miliona KM.

Bosna i Hercegovina je u 2024. godini, **najviše uvozila iz EU** naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 1,99 milijardi KM sa učešćem od 11,73%, zatim putničke automobile (TB 8703) u vrijednosti od 1,12 milijardi KM sa učešćem od 6,63%, te lijekove (TB 3004) u vrijednosti od 558,11 miliona KM sa učešćem od 3,29%.

Tabela 14. - Struktura BiH uvoza iz EU po TB

Mil.KM

TB	OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	782,54	1.212,88	2.465,24	2.069,56	1.987,90	11,73%	96,05
8703	Putnički automobili i druga motorna vozila uglavnom namijenjena prijevozu osoba	541,78	696,97	742,80	999,60	1.123,37	6,63%	112,38
3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	400,99	422,92	433,90	479,89	558,11	3,29%	116,30
0201	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno	150,32	201,37	254,81	303,08	344,05	2,03%	113,52
7408	Bakrena žica	92,42	167,37	271,01	298,51	279,68	1,65%	93,70
Ukupno (1-5)		1.968,05	2.701,50	4.167,77	4.150,64	4.293,11	25,33%	103,43
Ostalo		8.296,81	10.029,40	12.129,62	12.223,46	12.656,04	74,67%	103,54
UKUPNO		10.264,85	12.730,90	16.297,39	16.374,10	16.949,15	100,00%	103,51

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Najveći doprinos na **rast uvoza iz EU** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Bugarske, naftnih ulja, osim sirovih – 177,75 miliona KM i rast preko 999% u odnosu na prethodnu godinu;
- Hrvatske, električne energije – 196,78 miliona KM i rast od 44,98%;
- Grčke, naftnih ulja, osim sirovih – 161,44 miliona KM i rast od 56,76%;
- Poljske, samokretnih željezničkih ili tramvajskih putničkih i teretnih kola, osim onih iz tarifnog broja 8604 – 60,83 miliona KM i rast preko 999%;
- Njemačke, putničkih automobila – 583,51 milion KM i rast od 9,25%.

Najveći doprinos na **pad uvoza iz EU** ima uvoz iz:

- Italije, naftnih ulja, osim sirovih - 1,17 milijardi KM i pad od 16,68%;
- Hrvatske, naftnih ulja, osim sirovih – 303,68 miliona KM i pad od 30,13%;
- Njemačke, bakrene žice – 27,74 miliona KM i pad od 74,86%;
- Poljske, koksa i polukoksa od kamenog uglja, mrkog uglja ili treseta – 26,40 miliona KM i pad od 50,88%.

Proizvodi koji su se počeli uvoziti iz EU u 2024. godini su:

- Bugarska, ulje od sjemena suncokreta, šafranike – 8,03 miliona KM;
- Španija, kalaj u sirovim oblicima – 4,58 miliona KM;
- Mađarska, portland–cement, aluminatni cement, cement šljake i slični hidraulični cementi – 4,27 miliona KM.

6. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA CEFTA-e

6.1 Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006)

Sporazum o izmjeni i pristupanju Centralnoevropskom sporazumu o slobodnoj trgovini (CEFTA 2006) potpisan je 19. decembra 2006. godine u Bukureštu, a za Bosnu i Hercegovinu stupio je na snagu 22. novembra 2007. godine. Trgovina industrijskim i poljoprivrednim proizvodima je potpuno liberalizovana između CEFTA Strana.

U cilju unapređenja trgovinskih odnosa između CEFTA Strana u skladu sa EU procesima, CEFTA Strane su dodatno ugovorile i usvojile veliki broj CEFTA Odluka i Dodatnih protokola Sporazumu. U nastavku je lista Dodatnih protokola koji su usaglašeni/usvojeni/ratificirani i to:

- Dodatni protokol 1- (Aneks 10 poljoprivredni proizvodi neliberalizovani danom stupanja na snagu Dodatnog protokola)
- Dodatni protokol 2 - (Depozitar Sporazuma)
- Dodatni protokol 3 - (BiH i Albanija)
- Dodatni protokol 4 - (Makedonija i Moldova)
- Dodatni protokol 5 - (Olakšavanje trgovine)
- Dodatni protokol 6 - (Trgovina uslugama)
- Dodatni protokol 7 - (Sistem rješavanja sporova)

CEFTA Zajednički odbor je na specijalnom sastanku održanom 9. oktobra 2024. godine usvojio niz odluka od suštinske važnosti za slobodno kretanje roba i usluga, koje bi trebale doprinijeti bržem ekonomskom rastu CEFTA Strana i njihovu ubranu integraciju u EU. Ovim odlukama će

se stvoriti snažniji i ujedinjeniji ekonomski prostor u kojem preduzeća mogu brže rasti, a potrošači će biti zaštićeni čak i kada kupuju van svojih lokalnih tržišta. Dodatno, mala i srednja preduzeća će biti osnažena za izvoz uz maksimalno korištenje digitalnih tržišta, a potrošači u regionu će svi imati koristi od većeg izbora, boljih cijena i kvaliteta, kao i snažnije zaštite potrošača.

Sve informacije, kao i pravni dokumenti postavljeni su na web stranicu <https://cefta.int/>.

Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište za Zapadni Balkan

Svi procesi u okviru CEFTA 2006 Sporazuma dio su Akcionog plana 2021-2024 za Zajedničko regionalno tržište za Zapadni Balkan, sa rokom implementacije do kraja 2024. godine, a aktivnosti koje će trajati duže vrijeme su uključene u novi Akcioni plan.

Na 10. samitu lidera država Zapadnog Balkana i predstavnika Evropske unije u okviru Berlinskog procesa, u Berlinu, 14. oktobra 2024. godine potpisana je Deklaracija o zajedničkom regionalnom tržištu 2025 - 2028 (CRM 2.0), u okviru kojeg su od ukupno šest prioritarnih područja, tri područja vezana za trgovinu i trgovinska pitanja. Akcioni plan za Zajedničko regionalno tržište za period 2025 - 2028. [Common-Regional-Market-Action-Plan-2025-2028.pdf](#) (CRM 2.0) predstavlja regionalni okvir zasnovan na pravilima i standardima EU – sa ciljem da se konsoliduje i unaprijedi konkurentnost i ekonomska saradnja. Ovaj Akcioni plan je sastavni dio Plana rasta za Zapadni Balkan, koji ima za cilj da podstakne ekonomski rast i poveća socio-ekonomsku konvergenciju regiona, približavajući ga jedinstvenom tržištu EU.

6.2 Robna razmjena BiH sa zemljama – potpisnicama CEFTA-e

Tabela 15. - Usporedni pregled robne razmjene BiH sa CEFTA-om

Mil. KM

OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023
IZVOZ	1.684,64	2.406,12	3.303,61	3.120,76	2.784,90	89,24
UVOZ	2.145,50	2.762,88	3.517,01	3.240,18	3.449,30	106,45
ROBNA RAZMJENA	3.830,14	5.169,00	6.820,62	6.360,94	6.234,21	98,01
TRGOVINSKI BILANS	-460,86	-356,76	-213,40	-119,42	-664,40	556,35
POKRIVENOST	78,52%	87,09%	93,93%	96,31%	80,74%	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2024. godini ukupan **izvoz** BiH u CEFTA-u iznosio je 2,78 milijardi KM, što je za 335,86 miliona KM manje u odnosu na 2023. godinu i predstavlja pad od 10,76%.

U posmatranom periodu vrijednost **uvoza** iz CEFTA-e iznosila je 3,45 milijardi KM, što je za 209,12 miliona KM više u odnosu na 2023. godinu i predstavlja rast od 6,45%.

U 2024. godini u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e zabilježen je **deficit** u iznosu od 664,40 miliona KM, gdje je deficit povećan za 544,98 miliona KM ili za 456,35% u odnosu na 2023. godinu.

Pokrivenost uvoza izvozom sa CEFTA-om, u 2024. godini je 80,74% i manja je za 15,58% u odnosu na pokrivenost u 2023. godini. Razlog značajnog smanjenja pokrivenosti uvoza izvozom sa zemljama CEFTA-e je veliki pad izvoza, dok uvoz bilježi rast.

Tabela 16. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama **CEFTA-e**

KM					
Zemlja	2023		2024		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
ALBANIJA	40.218.078,03	1,29%	47.426.377,36	1,70%	117,92
CRNA GORA	689.771.112,67	22,10%	596.040.513,21	21,40%	86,41
KOSOVO	118.358.340,75	3,79%	109.577.470,39	3,93%	92,58
MOLDAVIJA	8.866.202,32	0,28%	8.457.800,21	0,30%	95,39
SJEVERNA MAKEDONIJA	176.416.205,52	5,65%	184.439.132,03	6,62%	104,55
SRBIJA	2.087.128.892,18	66,88%	1.838.962.087,42	66,03%	88,11
Ukupno CEFTA	3.120.758.831,47	100,00%	2.784.903.380,62	100,00%	89,24
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
ALBANIJA	65.150.594,08	2,01%	66.276.259,54	1,92%	101,73
CRNA GORA	95.548.317,10	2,95%	111.741.482,45	3,24%	116,95
KOSOVO	26.093.232,13	0,81%	27.077.744,49	0,79%	103,77
MOLDAVIJA	10.392.943,69	0,32%	10.450.209,95	0,30%	100,55
SJEVERNA MAKEDONIJA	212.982.993,69	6,57%	279.173.665,74	8,09%	131,08
SRBIJA	2.830.012.828,87	87,34%	2.954.583.490,66	85,66%	104,40
Ukupno CEFTA	3.240.180.909,56	100,00%	3.449.302.852,83	100,00%	106,45
Zemlja	TRGOVINSKI BILANS		Index		
	2023	2024			
ALBANIJA	-24.932.516,05	-18.849.882,18	75,60		
CRNA GORA	594.222.795,57	484.299.030,76	81,50		
KOSOVO	92.265.108,62	82.499.725,90	89,42		
MOLDAVIJA	-1.526.741,37	-1.992.409,74	130,50		
SJEVERNA MAKEDONIJA	-36.566.788,17	-94.734.533,71	259,07		
SRBIJA	-742.883.936,69	-1.115.621.403,24	150,17		
Ukupno CEFTA	-119.422.078,09	-664.399.472,21	556,35		

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

* Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti

U 2024. godini u ukupnom izvozu u zemlje CEFTA-e (2,78 milijardi KM), Srbija ostvaruje najveće učešće od 66,03% (1,84 milijarde KM), a Crna Gora učestvuje sa 21,40% (596,04 miliona KM). Navedene zemlje zajedno učestvuju sa 87,43% u ukupnom bh izvozu u zemlje potpisnice CEFTA-e.

U istom periodu, rast izvoza zabilježen je u Albaniju (17,92%) i u Sjevernu Makedoniju (4,55%), dok je pad izvoza zabilježen u ostale zemlje CEFTA-e. Najveći doprinos na pad izvoza u zemlje CEFTA-e ima pad izvoza u Srbiju od 11,89% i u Crnu Goru 13,59%.

U 2024. godini u ukupnom uvozu iz zemalja CEFTA-e (3,45 milijardi KM), najveće učešće ostvaruje Srbija sa 85,66% (2,95 milijardi KM).

U posmatranom periodu, zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja CEFTA-e.

Najveći deficit, u robnoj razmjeni sa zemljama CEFTA-e, BiH bilježi sa Srbijom od 1,12 milijardi KM, dok je najveći suficit zabilježen sa Crnom Gorom od 484,30 miliona KM.

Pored Crne Gore, zabilježen je suficit u robnoj razmjeni BiH sa Kosovom* (82,50 miliona KM).

U robnoj razmjeni BiH sa Moldavijom u 2024. godini zabilježen je deficit u vrijednosti od 1,99 miliona KM, koji bilježi rast od 30,50% u odnosu na prethodnu godinu. Pored Moldavije, zabilježen je i značajan rast deficita sa Sjevernom Makedonijom od 159,07%. Pad deficita zabilježen je u robnoj razmjeni sa Albanijom od 24,40%.

**Ovaj naziv ne prejudicira status Kosova i u skladu je sa Rezolucijom 1244 SB UN i odlukom Međunarodnog suda pravde o kosovskoj deklaraciji o nezavisnosti.*

6.3 Robna razmjena sa zemljama CEFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 17. - Struktura BiH izvoza u zemlje CEFTA-e po TB

Mil.KM

TB	OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
2716	Električna energija	177,15	374,45	620,16	685,00	449,40	16,14%	65,61
7213	Toplo valjana žica od željeza ili nelegiranog čelika	110,66	183,46	219,90	172,13	165,80	5,95%	96,33
2702	Mrki ugalj, aglomerirani ili neaglomerirani, osim gagata	18,29	18,68	138,79	157,58	135,47	4,86%	85,97
4407	Drvo obrađeno po dužini, debljine veće od 6 mm	102,48	123,00	143,48	123,89	127,84	4,59%	103,19
7308	Željezne ili čelične konstrukcije i dijelovi konstrukcija	64,47	96,18	125,76	116,33	124,46	4,47%	106,99
Ukupno (1-5)		473,06	795,77	1.248,08	1.254,93	1.002,97	36,01%	79,92
Ostalo		1.211,58	1.610,35	2.055,53	1.865,83	1.781,93	63,99%	95,50
Ukupan izvoz u zemlje CEFTA-e		1.684,64	2.406,12	3.303,61	3.120,76	2.784,90	100,00%	89,24

Izvor podataka: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2024. godini, **Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u zemlje CEFTA-e** električnu energiju (TB 2716) u vrijednosti od 449,40 miliona KM sa učešćem od 16,14%, toplo valjanu žicu (TB 7213) u vrijednosti od 165,80 miliona KM sa učešćem od 5,95%, zatim mrki ugalj (TB 2702) u vrijednosti od 135,47 miliona KM sa učešćem od 4,86%, zatim obrađeno drvo (TB 4407) u vrijednosti od 127,84 miliona KM sa učešćem od 4,59%, te željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) u vrijednosti od 124,46 miliona KM sa učešćem od 4,47%.

Najveći doprinos na **pad izvoza u zemlje CEFTA-e** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Srbiju, koksa i polukoksa od kamenog uglja – 74,70 miliona KM i pad od 72,08% u odnosu na prethodnu godinu;
- Crnu Goru, električne energije – 138,58 miliona KM i pad od 49,04%;
- Srbiju, električne energije – 310,83 miliona KM i pad od 24,75%;
- Srbiju, šipki od željeza ili nelegiranog čelika – 72,26 miliona KM i pad od 33,92%;
- Srbiju, mrkog uglja – 135,46 miliona KM i pad od 14,03%.

Najveći doprinos na **rast izvoza u zemlje CEFTA-e** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Srbiju, lijekova – 59,22 miliona KM i rast od 33,38% u odnosu na prethodnu godinu;
- Srbiju, ostalih pripremljenih ili konzerviranih proizvoda od mesa, drugih klaoničkih proizvoda – 27,58 miliona KM i rast od 66,29%;
- Srbiju, bombi, granata, torpeda, mina, raketa i slične vojne municije i njihovih dijelova – 22,20 miliona KM i rast od 88,72%;
- Srbiju, sirove nafte – 8,50 miliona KM i rast preko 999%.

Proizvodi koji su se počeli izvoziti u CEFTA-u u 2024. godini su:

- Albanija, vojno oružje, osim revolvera, pištolja – 2,26 miliona KM;
- Albanija, suncokretovo ulje – 1,57 miliona KM;
- Crna Gora, žive životinje vrste goveda – 1,56 miliona KM;
- Moldavija, vještački korund – 1,41 milion KM;
- Srbija, svinjsko meso – 1,18 miliona KM.

Tabela 18. - Struktura BiH uvoza iz zemalja CEFTA-e po TB

Mil.KM

TB	OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
2710	Naftna ulja i ulja dobivena od bitumenskih minerala, osim sirovih	178,54	356,53	440,69	319,41	349,00	10,12%	109,26
2716	Električna energija	29,16	95,45	225,21	80,15	115,83	3,36%	144,52
2402	Cigare, cigarilosi i cigarete od duhana ili zamjena duhana:	46,15	48,32	53,16	78,33	112,22	3,25%	143,26
2203	Pivo dobijeno od slada	49,15	55,96	73,57	102,20	110,29	3,20%	107,92
1905	Hljeb, peciva, kolači, keksi i ostali pekarski proizvodi	73,83	76,81	90,66	107,90	103,22	2,99%	95,66
Ukupno (1-5)		376,83	633,07	883,28	687,99	790,56	22,92%	114,91
Ostalo		1.768,67	2.129,80	2.633,73	2.552,19	2.658,74	77,08%	104,18
Ukupan uvoz iz zemalja CEFTA-e		2.145,50	2.762,88	3.517,01	3.240,18	3.449,30	100,00%	106,45

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2024. godini, **Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz zemalja CEFTA-e** naftna ulja, osim sirovih (TB 2710) u vrijednosti od 349,00 miliona KM sa učešćem od 10,12%, električnu

energiju (TB 2716) u vrijednosti od 115,83 miliona KM sa učešćem od 3,36%, cigare i cigarilose (TB 2402) u vrijednosti od 112,22 miliona KM sa učešćem od 3,25%, zatim pivo dobijeno od slada (TB 2203) u vrijednosti od 110,29 miliona KM sa učešćem od 3,20%, te hljeb, peciva, pekarski proizvodi, keksi (TB 1905) u vrijednosti od 103,22 miliona KM sa učešćem od 2,99%.

Najveći doprinos na **rast uvoza iz zemalja CEFTA-e** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Sjeverne Makedonije, bakrene žice – 47,04 miliona KM i rast veći od 999% u odnosu na prošlu godinu;
- Srbije, cigara, cigarilosa i cigareta od duhana ili zamjena duhana – 106,16 miliona KM i rast od 38,92%;
- Srbije, naftnih ulja, osim sirovih – 348,85 miliona KM i rast od 9,27%;
- Srbije, električne energije – 72,57 miliona KM i rast od 39,90%;
- Srbije, šećera od šećerne trske ili šećerne repe i hemijski čiste saharoze u čvrstom stanju – 25,73 miliona KM i rast od 232,44%.

Najveći doprinos na **pad uvoza iz zemalja CEFTA-e** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Srbije, suncokretovog sjemena – 46,33 miliona KM i pad od 29,16%;
- Srbije, toplo valjane žice od željeza ili nelegiranog čelika – 18,07 miliona KM i pad od 50,20%;
- Srbije, ostalih željeznih ili čeličnih cijevi – 34,26 miliona KM i pad od 27,61%;
- Srbije, ulja od sjemena suncokreta, šafranike ili pamuka i njihovih frakcija – 31,56 miliona KM i pad od 26,21%.

7. ROBNA RAZMJENA SA POTPISNICAMA SPORAZUMA EFTA-e

Sporazum o slobodnoj trgovini između BiH i članica EFTA sporazuma (Švajcarska, Lihtenštajn, Norveška i Island), potpisan je 24. juna 2013. godine, a stupio na snagu 1. januara 2015. godine. Ovim sporazumom u potpunosti je liberalizovana trgovina dvije strane u oblasti industrijskih i prerađenih poljoprivrednih proizvoda.

S obzirom da države EFTA-e nemaju zajedničku poljoprivrednu politiku, sastavni dio sporazuma su i tri bilateralna sporazuma o poljoprivredi između Bosne i Hercegovine i EFTA zemalja pojedinačno (Švajcarska sa Lihtenštajnom, Norveška i Island), kojim je ugovorena ograničena liberalizacija u trgovini baznim poljoprivrednim proizvodima.

Protokolom o pravilima porijekla, kao sastavnim dijelom Sporazuma, u njegovom izvornom tekstu potpisanom 2013. godine bila je predviđena primjena tzv. „dijagonalne kumulacije“ porijekla, sa izuzetkom osnovnih (baznih) poljoprivrednih proizvoda za koje je bila omogućena primjena samo „bilateralne kumulacije“.

Izmjene i dopune BiH-EFTA Sporazuma o slobodnoj trgovini potpisane su 7. jula 2022. godine, a stupile su na snagu 1. septembra 2023. godine. Pomenutim izmjenama i dopunama Sporazuma omogućena je alternativna primjena tzv. "revidiranih pravila porijekla", usaglašanih u okviru PEM Konvencije (Pan- Euro-Mediteranska Konvencija), čime je olakšana procedura sticanja statusa robe sa porijeklom, uključujući mogućnost primjene tzv. "pune kumulacije".

U međuvremenu, odlukom Zajedničkog Komiteta PEM Konvencije od 7. decembra 2023. godine, pomenuta revidirana pravila porijekla su usvojena, a njihova primjena postaje obavezujuća od 1. januara 2025. godine u trgovini sa zemljama s kojim Bosna i Hercegovina ima zaključene tzv. preferencijalne trgovinske sporazume, uključujući BiH – EFTA Sporazum o slobodnoj trgovini, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju sa EU, kao i regionalni CEFTA sporazum.

7.1 Robna razmjena BiH po zemljama – potpisnicama EFTA-e

Tabela 19. - Uporedni pregled robne razmjene BiH sa EFTA-om

Mil.KM

OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Index 2024/2023
IZVOZ	291,67	378,76	312,56	293,63	295,86	100,76
UVOZ	134,77	171,61	192,60	198,31	254,04	128,10
ROBNA RAZMJENA	426,44	550,37	505,16	491,94	549,90	111,78
TRGOVINSKI BILANS	156,90	207,15	119,96	95,32	41,82	43,87
POKRIVENOST (%)	216,42	220,71	162,29	148,07	116,46	-

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2024. godini Bosna i Hercegovina je izvezla robe u EFTA-u u vrijednosti od 295,86 miliona KM, dok je vrijednost uvoza bila 254,04 miliona KM. U posmatranom periodu 2024. godine Bosna i Hercegovina je u robnoj razmjeni sa zemljama EFTA-e ostvarila suficit od 41,82 miliona KM, koji bilježi pad za 53,50 miliona KM u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 20. - Robna razmjena po zemljama potpisnicama EFTA-e

KM

Zemlja	2023		2024		Index
	IZVOZ	Učešće	IZVOZ	Učešće	
ISLAND	440,06	0,00%	273.234,02	0,09%	**
LIHTENŠTAJN	686.196,02	0,23%	783.796,57	0,26%	114,22
NORVEŠKA	39.855.087,21	13,57%	47.144.873,74	15,93%	118,29
ŠVICARSKA	253.090.922,62	86,19%	247.656.973,85	83,71%	97,85
Ukupno EFTA	293.632.645,91	100,00%	295.858.878,18	100,00%	100,76
Zemlja	UVOZ	Učešće	UVOZ	Učešće	Index
ISLAND	349.541,78	0,18%	880.957,40	0,35%	252,03
LIHTENŠTAJN	1.479.097,97	0,75%	1.849.043,41	0,73%	125,01
NORVEŠKA	30.126.164,51	15,19%	44.558.396,79	17,54%	147,91
ŠVICARSKA	166.355.084,87	83,89%	206.751.329,61	81,39%	124,28
Ukupno EFTA	198.309.889,13	100,00%	254.039.727,21	100,00%	128,10
Zemlja	TRGOVINSKI BILANS		Index		
	2023	2024			
ISLAND	-349.101,72	-607.723,38	174,08		
LIHTENŠTAJN	-792.901,95	-1.065.246,84	134,35		
NORVEŠKA	9.728.922,70	2.586.476,95	26,59		
ŠVICARSKA	86.735.837,75	40.905.644,24	47,16		
Ukupno EFTA	95.322.756,78	41.819.150,97	43,87		

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

**Index je veći od 999.

Posmatrajući zemlje članice EFTA-e, Švicarska je najznačajniji vanjskotrgovinski partner BiH i njeno učešće u izvozu je 83,71%, a u uvozu 81,39%.

U 2024. godini u odnosu na 2023. godinu zabilježen je rast izvoza na Island (preko 999%), u Lihtenštajn 14,22%, u Norvešku 18,29%, dok je pad izvoza zabilježen u Švicarsku 2,15%.

U posmatranom periodu zabilježen je rast uvoza iz svih zemalja članica EFTA-e. Najveći rast uvoza zabilježen je sa Islanda od 152,03%.

Bosna i Hercegovina u robnoj razmjeni sa Švicarskom, u 2024. godini bilježi suficit od 40,91 milion KM, što je za 52,84% manje u odnosu na suficit 2023. godini. U robnoj razmjeni sa Norveškom, Bosna i Hercegovina bilježi suficit od 2,59 miliona KM, koji je manji za 73,41% u odnosu na 2023. godinu. U 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu, zabilježen je rast deficita u robnoj razmjeni sa Lihtenštajnom 34,35% i sa Islandom 74,08%.

7.2 Robna razmjena sa zemljama EFTA-e po tarifnim brojevima (TB)

Tabela 21. - Struktura BiH izvoza u zemlje EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
1	9403	Ostali namještaj i njegovi dijelovi	20,87	32,41	31,76	35,43	37,36	12,63%	105,43
2	7308	Željezne ili čelične konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	21,70	33,77	33,20	38,57	36,04	12,18%	93,43
3	8607	Dijelovi željezničkih ili tramvajskih lokomotiva ili vagona	0,11	0,26	3,68	5,96	13,41	4,53%	224,78
4	3925	Građevinski proizvodi od plastičnih masa	12,40	9,80	14,65	14,18	12,13	4,10%	85,53
5	7610	Konstrukcije (osim montažnih zgrada iz tarifnog broja 9406) i dijelovi konstrukcija	6,64	9,20	12,34	12,97	11,81	3,99%	91,03
Ukupno (1-5)			61,70	85,44	95,64	107,13	110,74	37,43%	103,38
Ostalo			229,97	293,32	216,92	186,51	185,12	62,57%	99,25
Ukupan izvoz u zemlje EFTA-e			291,67	378,76	312,56	293,63	295,86	100,00%	100,76

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

U 2024. godini, **Bosna i Hercegovina je najviše izvozila u zemlje EFTA-e ostali namještaj i njegove dijelove (TB 9403) u vrijednosti od 37,36 miliona KM sa učešćem od 12,63%, željezne ili čelične konstrukcije (TB 7308) u vrijednosti od 36,04 miliona KM sa učešćem od 12,18%, dijelove željezničkih ili tramvajskih lokomotiva (TB 8607) u vrijednosti od 13,41 milion KM sa učešćem od 4,53%, te građevinske proizvode od plastičnih masa (TB 3925) u vrijednosti od 12,13 miliona KM sa učešćem od 4,10%.**

Najveći doprinos na **rast izvoza u zemlje EFTA-e** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Švicarsku, aluminijske sirovine – 8,24 miliona KM i rast preko 999% u odnosu na prethodnu godinu;
- Švicarsku, dijelova željezničkih ili tramvajskih lokomotiva ili vagona – 13,41 milion KM i rast od 124,78%;
- Švicarsku, motornih vozila za prijevoz robe – 6,92 miliona KM i rast od 196,30%;

- Norvešku, mašina i mehaničkih uređaja sa vlastitom funkcijom – 4,09 miliona KM i rast 277,89%.

Najveći doprinos na **pad izvoza u zemlje EFTA-e** u 2024. godini bilježi izvoz u:

- Švicarsku, sjedala i njihovih dijelova – 6,50 miliona KM i pad od 53,45% u odnosu na prethodnu godinu;
- Švicarsku, bombi, granata, torpeda, municije – 4,42 miliona KM i pad od 59,09%;
- Švicarsku, veza u metraži, u trakama ili motivima – 4,43 miliona KM i pad od 39,89%.

Tabela 22. - Struktura BiH uvoza iz zemalja EFTA-e po TB

Mil.KM

RB	TB	OPIS	2020	2021	2022	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
1	7601	Aluminij u sirovim oblicima	1,75	27,34	24,85	14,14	55,58	21,88%	393,13
2	3004	Lijekovi (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006)	14,63	13,23	15,13	22,47	19,88	7,83%	88,46
3	3002	Ljudska krv; životinjska krv pripremljena za terapijsku, profilaktičnu ili dijagnostičku upotrebu; antiserumi	18,31	18,93	17,92	11,99	18,74	7,38%	156,31
4	7901	Cink u sirovim oblicima	6,45	6,52	10,17	11,68	8,96	3,53%	76,75
5	7303	Cijevi i šuplji profili, od lijevanog željeza	0,00	0,00	0,00	0,00	6,70	2,64%	**
Ukupno (1-5)			41,14	66,02	68,07	60,28	109,86	43,24%	182,25
Ostalo			93,63	105,59	124,53	138,03	144,18	56,76%	104,46
Ukupan uvoz iz zemalja EFTA-e			134,77	171,61	192,60	198,31	254,04	100,00%	128,10

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

**Index je veći od 999.

U 2024. godini, **Bosna i Hercegovina je najviše uvozila iz zemalja EFTA-e** aluminij u sirovim oblicima (TB 7601) u vrijednosti od 55,58 miliona KM sa učešćem od 21,88%, lijekove, osim proizvoda iz TB 3002, 3005 i 3006 (TB 3004) u vrijednosti od 19,88 miliona KM sa učešćem od 7,83%, ljudsku krv, životinjsku krv (TB 3002) u vrijednosti od 18,74 miliona KM sa učešćem od 7,38%, zatim cink u sirovim oblicima (TB 7901) u vrijednosti od 8,96 miliona KM sa učešćem od 3,53%, te cijevi i šuplje profile od lijevanog željeza (TB 7303) u vrijednosti od 6,70 miliona KM sa učešćem od 2,64%.

Najveći doprinos na **rast uvoza iz zemalja EFTA-e** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Švicarske, aluminijske u sirovim oblicima – 39,30 miliona KM i rast od 183,17% u odnosu na prethodnu godinu;
- Norveške, aluminijske u sirovim oblicima – 16,28 miliona KM i rast veći od 999%;
- Švicarske, ljudske i životinjske krvi – 18,73 miliona KM i rast od 56,35%;
- Švicarske, cijevi i šupljih profila, od lijevanog željeza – 6,70 miliona KM i rast veći od 999%.

Najveći doprinos na **pad uvoza iz zemalja EFTA-e** u 2024. godini bilježi uvoz iz:

- Norveške, cinka u sirovim oblicima – 8,96 miliona KM i pad od 23,25% u odnosu na prethodnu godinu;
- Švicarske, lijekova (osim proizvoda iz tarifnih brojeva 3002, 3005 i 3006) – 19,73 miliona KM i pad od 11,91%;
- Švicarske, ostalih pletenih ili heklanih materijala – 672,58 hiljada KM i pad od 78,49%;
- Švicarske, mašina i mehaničkih uređaja sa vlastitom funkcijom – 1,25 miliona KM i pad od 62,11%.

8. ROBNA RAZMJENA BIH U SEKTORU POLJOPRIVREDE

Najznačajnija aktivnost koja je realizovana tokom 2024. godine je usvajanje Strateškog plana ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za period 2023-2027. godina. Na prijedlog Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Savjet ministara BiH je usvojio Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine (2018- 2021), a potom i oba doma Parlamentarne skupštine BiH. Usvajanjem ovog dokumenta postavljeni su ključni temelji za usklađivanje poljoprivrede i ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom Evropske unije (ZPP EU) i privlačenje investicija.

Nakon usvajanja Zakona o organizaciji tržišta vina u BiH, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je pokrenulo aktivnosti na izradi podzakonskih akata Zakona o organizaciji tržišta vina u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi, formirana je Radna grupa koja je izradila dva prijedloga pravilnika i to Pravilnik o definicijama kategorija proizvoda sektora vinarstva i Pravilnik o priznatim vinskim sortama vinove loze u Bosni i Hercegovini. U skladu sa propisanom zakonskom procedurom, a nakon prikupljenih mišljenja od strane nadležnih institucija Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH je prijedlog Pravilnika o definicijama kategorija proizvoda sektora vinarstva u BiH uputilo Savjetu ministara BiH na razmatranje i usvajanje. Savjet ministara BiH je na 46. sjednici održanoj 22.04.2024. godine usvojio Pravilnik o definicijama kategorija proizvoda sektora vinarstva u BiH s oznakom EI, kao potvrdom usklađenosti s pravnom stečevinom EU-a i međunarodnim standardima u toj oblasti. Primjena navedenog pravilnika će regulisati oblast vinarstva na jedinstveni način.

Kada je riječ o prijedlogu Pravilnika o priznatim vinskim sortama vinove loze u Bosni i Hercegovini aktivnosti na izradi su okončane, te je pokrenuta procedura pribavljanja mišljenja od nadležnih institucija.

U organizaciji Stalne radne grupe za regionalni ruralni razvoj zemalja Jugoistočne Evrope (SWG RRD) i Ministarstva spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine 5. i 6. juna 2024. godine na Jahorini je održan 24. Forum poljoprivredne politike pod nazivom „Preispitivanje razvoja poljoprivredne i ruralne politike u Jugoistočnoj Evropi i izazovi: prehrambeni suverenitet, klimatske promjene, demografska obnova ruralnih područja“. Pored predstavnika nadležnih institucija BiH, Republike Srpske i Federacije BiH, na Forumu je učestvovalo više od 130 učesnika iz jugoistočne Evrope i šire, s ciljem podsticanja partnerstva i saradnje u rješavanju uticaja klimatskih promjena na poljoprivredu u jugoistočnoj Evropi. Tokom Forumu poseban akcenat je bio na obavezama navedenim u Akcionom planu za Zelenu agendu za zapadni Balkan i njenom implementacijom kao ključnim procesom za unaprjeđenje održivog razvoja i zaštite životne sredine u regionu. Tokom tehničkih diskusija posebna pažnja je posvećena promociji organske poljoprivrede, u cilju jačanja biodiverziteta, zdravlju zemljišta i smanjenja oslanjanja na sintetičke inpute, čime se jača otpornost poljoprivrednih sistema i očuvanje prirodnih resursa. Doneseni zaključci Forumu predstavljali su osnovu za diskusiju na 18. sastanku ministara poljoprivrede zemalja jugoistočne Evrope i samit Berlinskog procesa.

Na prijedlog Agencije za statistiku BiH, Savjet ministara Bosne i Hercegovine je na 56. sjednici održanoj 18.07.2024. godine usvojio Akcioni plan za pripremu, provođenje i diseminaciju rezultata Popisa poljoprivrede i prijedlog da se period provođenja popisa poljoprivrede na terenu pomjeri na 1.10.2025-15.12.2025.godine i u skladu sa tim prilagode sve aktivnosti iz Akcionog plana. Usvajanjem Akcionog plana stvorili su se preduslovi za realizaciju svih ostalih predradnji koje se odnose na popis, kao i metodološki pristup popisa „od vrata do vrata“, u ruralnim sredinama sa potpunim obuhvatom, a u urbanim sredinama metodom „od vrata do vrata“ uz korišćenje listi dobijenih uparivanjem podataka iz dostupnih administrativnih izvora podataka.

Savjet ministara BiH je na 58. sjednici održanoj 29.08.2024. godine donio Odluku o kriterijima za raspodjelu tekućih grantova Ministarstvu spoljne trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine za period 2024.-2026. godine s ciljem podrške promociji i razvoju privrede u BiH. Odlukom se utvrđuju uslovi, kriteriji i način raspodjele granta za podršku sajamskim manifestacijama vrijednog ukupno 900 hiljada KM za 2024. godinu, od čega je 600 hiljada KM namijenjeno za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u zemlji, a 300 hiljada KM za podršku sajamskim i drugim manifestacijama i aktivnostima u inostranstvu. Sredstva se dodjeljuju organizatorima sajamskih i drugih manifestacija i aktivnosti u zemlji i inostranstvu s ciljem podsticanja preduzetničkog djelovanja, posebno mladih i žena, povećanja konkurentnosti, umrežavanja s potrošačima i poslovnim partnerima, predstavljanja novih proizvoda na tržištu i boljeg pozicioniranja na postojećim i kreiranja uslova za prodaju na novim tržištima. Donošenjem predmetne Odluke i izvršenjem direktno se pomaže domaćim proizvođačima uključujući i one iz poljoprivredno-prehrambenog sektora iz Republike Srpske

i Federacije BiH da promovišu svoje proizvode i time ih lakše plasiraju kako na domaće tako i na strana tržišta.

Osmi sastanak Pododbora za poljoprivredu i ribarstvo, uključujući bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna pitanja, između EU i Bosne i Hercegovine održan je 19. novembra 2024. godine. Predstavnici Evropske komisije i vlasti Bosne i Hercegovine razgovarali su o najnovijim dešavanjima u ovim oblastima. U svjetlu odluke Evropskog vijeća iz marta 2024. godine o otvaranju pristupnih pregovora, Evropska komisija je ohrabrila Bosnu i Hercegovinu da nastavi sprovoditi neophodne reforme, značajno intenzivira napore na poboljšanju institucionalnih i administrativnih kapaciteta, ubrza usklađivanje zakonodavstva i razvoj strategija širom zemlje u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, bezbjednosti hrane, veterinarstva, fitosanitarne politike i politike ribarstva, kao i da unaprijedi koordinaciju u svim oblastima. Komisija je naglasila važnost potpunog poštovanja odredbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), posebno onih koje se odnose na ustupke u oblasti trgovine, koje su strane usaglasile uz prethodno obaveštavanje/konsultacije o svim prijedlozima trgovinskih ograničenja. Funkcionalne i efikasne sektorske reforme su neophodne kako bi se uhvatio korak sa promjenama na nivou EU i kako bi BiH mogla napredovati na evropskom putu.

Tabela 23. - Uporedni pregled BiH razmjene **poljoprivrednim proizvodima** po regionima - (mil. KM)

IZVOZ	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
EU	465,22	494,63	44,87%	106,32
CEFTA	414,44	459,08	41,64%	110,77
EFTA	14,62	12,02	1,09%	82,21
UoST	41,33	79,56	7,22%	192,49
Ostatak svijeta	74,65	57,08	5,18%	76,47
UKUPNO	1.010,26	1.102,37	100,00%	109,12
UVOZ				
EU	2.459,85	2.732,93	55,70%	111,10
CEFTA	1.279,48	1.373,41	27,99%	107,34
EFTA	4,69	5,19	0,11%	110,55
UoST	147,86	149,84	3,05%	101,34
Ostatak svijeta	582,82	645,46	13,15%	110,75
UKUPNO	4.474,70	4.906,82	100,00%	109,66
TRGOVINSKI BILANS			Index 2024/2023	
EU	-1.994,63	-2.238,30	112,22	
CEFTA	-865,04	-914,33	105,70	
EFTA	9,93	6,84	68,83	
UoST	-106,53	-70,29	65,98	
Ostatak svijeta	-508,18	-588,38	115,78	
UKUPNO	-3.464,45	-3.804,45	109,81	

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

UoST - Zemlje Ugovora o slobodnoj trgovini (Turska)

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO klasifikaciji

U 2024. godini izvoz poljoprivrednih proizvoda iznosio je 1,10 milijardi KM, dok je uvoz poljoprivrednih proizvoda bio 4,91 milijardu KM, te je zabilježen deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima od 3,80 milijardi KM.

U posmatranoj godini u odnosu na 2023. godinu, zabilježen je rast izvoza (9,12%), rast uvoza (9,66%), te rast deficita (9,81%).

Pokrivenost uvoza izvozom BiH u razmjeni poljoprivrednim proizvodima iznosila je 22,47% i manja je za 0,11% u odnosu na pokrivenost u prethodnoj godini.

Posmatrano po regijama u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu, rast izvoza poljoprivrednih proizvoda zabilježen je u Tursku od 92,49%, u CEFTA-u 10,77% i EU 6,32%, dok je u EFTA-u zabilježen pad izvoza od 17,79%.

Uvoz poljoprivrednih proizvoda bilježi rast iz svih regiona.

Bosna i Hercegovina bilježi deficit u razmjeni poljoprivrednim proizvodima sa EU, CEFTA-om i Turskom, dok sa EFTA-om bilježi suficit.

Tabela 24. - Izvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda iz BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
1	151219	Ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe	93,90	89,01	8,07%	94,8
2	040120	Mlijeko i pavlaka, sa sadržajem masti većim od 1%, ali ne većim od 6% po masi	69,66	78,50	7,12%	112,7
3	160232	Ostali pripremljeni ili konzervisani proizvodi, od kokoši vrste Gallus domesticus	57,41	72,78	6,60%	126,8
4	081120	Maline, kupine, dudovi (murve), loganske bobice, crne, bijele i crvene ribizle i ogrozdi	39,04	52,93	4,80%	135,6
5	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	41,07	52,24	4,74%	127,2
6	190531	Slatki keksi	46,97	51,44	4,67%	109,5
7	190532	Vafl i oblatne	42,81	42,12	3,82%	98,4
8	020713	Meso peradi i jestivi klaonički proizvodi od peradi iz tarifnog broja 0105, svježi ili rashlađeni	26,13	31,50	2,86%	120,6
9	190590	Hljeb bez kvasca, hostije, keksi	24,79	28,90	2,62%	116,6
10	110100	Brašno od pšenice ili suražice	15,47	27,97	2,54%	180,8
Ukupno (1-10)			457,25	527,39	47,84%	115,3
Ostalo			553,01	574,98	52,16%	104,0
UKUPNO			1.010,26	1.102,37	100,00%	109,1

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO klasifikaciji

U 2024. godini BiH je od poljoprivrednih proizvoda najviše izvozila ulje od sjemena suncokreta ili šafranike, za tehničke ili industrijske svrhe (1512 19) u vrijednosti od 89,01 milion KM i bilježi pad od 5,21%, mlijeko i pavlaku (0401 20) u vrijednosti od 78,50 miliona KM i bilježi rast od 12,70%, zatim ostale pripremljene ili konzervisane proizvode, od kokoši vrste Gallus domesticus (1602 32) u vrijednosti od 72,78 miliona KM i bilježe rast od 26,77%, te maline, kupine, dudovi (TB 0811 20) u vrijednosti od 52,93 miliona KM i bilježe rast od 35,57%.

Tabela 25. - Uvoz najznačajnijih poljoprivrednih proizvoda u BiH

Mil.KM

RB	HS 6	OPIS	2023	2024	Učešće 2024	Index 2024/2023
1	210690	Ostali prehrambeni proizvodi – sirupi (laktozni, izoglukočni, glukozbi, voćni)	245,14	291,79	5,95%	119,0
2	020120	Goveđe meso, svježe ili rashlađeno -ostali komadi sa kostima	239,83	265,54	5,41%	110,7
3	220300	Pivo dobijeno od slada	177,38	184,04	3,75%	103,8
4	220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, sa dodatim šećerom ili drugim sredstvima za zaslađivanje ili aromatizaciju	129,72	152,64	3,11%	117,7
5	240220	Cigarete koje sadrže duhan	120,54	150,26	3,06%	124,7
6	090111	Kafa, nepržena sa kofeinom	110,92	139,24	2,84%	125,5
7	230990	Ostali preparatii za prehranu životinja	126,18	132,01	2,69%	104,6
8	100199	Ostala pšenica i suražica	103,62	118,33	2,41%	114,2
9	190590	Hljeb bez kvasca, hostije, keksi	105,53	113,11	2,31%	107,2
10	180690	Ostali proizvodi od čokolade	102,30	103,92	2,12%	101,6
Ukupno (1-10)			1.461,18	1.650,89	33,64%	113,0
Ostalo			3.013,52	3.255,93	66,36%	108,0
UKUPNO			4.474,70	4.906,82	100,00%	109,7

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Poljoprivredni proizvodi su razvrstani po WTO klasifikaciji

Bosna i Hercegovina je, od poljoprivrednih proizvoda, u 2024. godini, najviše uvozila ostale prehrambene proizvode – sirupe (2106 90) u vrijednosti od 291,79 miliona KM i bilježe rast od 19,03% u odnosu na 2023. godinu, komade goveđeg mesa sa kostima (0201 20) u vrijednosti od 265,54 miliona KM i bilježi rast od 10,72%, zatim pivo dobijeno od slada (2203 00) u vrijednosti od 184,04 miliona KM i bilježi rast od 3,76%, te vode sa dodatim šećerom (TB 2202 10) u vrijednosti od 152,64 miliona KM i rast od 17,67%.

STATISTIČKI DODATAK

Izvoz iz BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	2023		2024		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	HRVATSKA	2.548.637.938,39	20,91%	2.593.725.557,32	22,07%	101,77
2	NJEMAČKA	2.680.392.881,21	21,99%	2.457.026.303,13	20,91%	91,67
3	AUSTRIJA	1.715.315.523,02	14,07%	1.574.881.058,09	13,40%	91,81
4	SLOVENIJA	1.356.296.873,30	11,13%	1.325.462.190,89	11,28%	97,73
5	ITALIJA	1.449.652.331,93	11,90%	1.267.808.597,79	10,79%	87,46
6	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	416.071.083,57	3,41%	419.283.855,37	3,57%	100,77
7	FRANCUSKA	336.576.067,95	2,76%	361.955.818,67	3,08%	107,54
8	ČEŠKA	226.471.469,42	1,86%	321.892.704,88	2,74%	142,13
9	MAĐARSKA	288.280.358,22	2,37%	279.043.020,19	2,37%	96,80
10	POLJSKA	231.964.853,06	1,90%	227.580.056,09	1,94%	98,11
11	RUMUNIJA	173.328.096,51	1,42%	189.359.626,81	1,61%	109,25
12	SLOVAČKA	168.060.054,85	1,38%	175.249.525,98	1,49%	104,28
13	ŠVEDSKA	114.798.607,73	0,94%	103.203.421,43	0,88%	89,90
14	BUGARSKA	115.551.094,07	0,95%	90.102.281,81	0,77%	77,98
15	BELGIJA	96.442.566,30	0,79%	89.328.869,99	0,76%	92,62
16	LITVANIJA	74.413.075,81	0,61%	74.748.209,87	0,64%	100,45
17	ŠPANIJA	70.105.342,98	0,58%	74.031.915,45	0,63%	105,60
18	DANSKA	48.804.415,14	0,40%	53.760.977,74	0,46%	110,16
19	GRČKA	21.498.334,03	0,18%	27.176.394,86	0,23%	126,41
20	PORTUGAL	13.625.040,51	0,11%	12.882.061,70	0,11%	94,55
21	FINSKA	12.457.861,81	0,10%	8.260.016,46	0,07%	66,30
22	IRSKA	3.084.113,15	0,03%	8.160.297,66	0,07%	264,59
23	LUKSEMBURG	14.969.286,70	0,12%	5.518.304,59	0,05%	36,86
24	LATVIJA (LETONIJA)	2.971.528,30	0,02%	5.398.080,83	0,05%	181,66
25	ESTONIJA	4.257.094,36	0,03%	2.848.060,24	0,02%	66,90
26	CIPAR	2.189.452,22	0,02%	2.329.851,08	0,02%	106,41
27	MALTA	801.788,44	0,01%	749.463,45	0,01%	93,47
Ukupno EU		12.187.017.132,98	100,00%	11.751.766.522,37	100,00%	96,43

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci

Uvoz u BiH po zemljama EU

KM

R. br.	ZEMLJA	2023		2024		INDEX
		Vrijednost	Učešće	Vrijednost	Učešće	
1	ITALIJA	3.871.008.875,16	23,64%	3.705.368.344,04	21,86%	95,72
2	NJEMAČKA	3.337.297.703,53	20,38%	3.381.120.142,96	19,95%	101,31
3	HRVATSKA	2.095.022.588,37	12,79%	2.138.640.994,03	12,62%	102,08
4	SLOVENIJA	1.073.664.493,65	6,56%	1.083.020.463,44	6,39%	100,87
5	AUSTRIJA	997.182.635,71	6,09%	1.013.072.297,07	5,98%	101,59
6	POLJSKA	871.163.555,55	5,32%	946.123.588,20	5,58%	108,60
7	MAĐARSKA	623.886.726,21	3,81%	695.155.882,15	4,10%	111,42
8	FRANCUSKA	511.178.669,60	3,12%	559.106.817,04	3,30%	109,38
9	ČEŠKA	526.062.232,14	3,21%	530.924.811,90	3,13%	100,92
10	NIZOZEMSKA (HOLANDIJA)	410.079.131,18	2,50%	436.128.758,58	2,57%	106,35
11	ŠPANIJA	355.535.244,19	2,17%	431.154.062,95	2,54%	121,27
12	BUGARSKA	142.043.974,78	0,87%	336.731.151,63	1,99%	237,06
13	GRČKA	256.958.897,05	1,57%	316.010.703,43	1,86%	122,98
14	RUMUNIJA	259.062.138,42	1,58%	272.981.942,13	1,61%	105,37
15	BELGIJA	245.084.210,92	1,50%	260.705.233,67	1,54%	106,37
16	SLOVAČKA	244.096.306,99	1,49%	256.825.510,12	1,52%	105,21
17	ŠVEDSKA	190.760.089,33	1,17%	173.932.841,14	1,03%	91,18
18	DANSKA	100.063.422,99	0,61%	133.053.378,75	0,79%	132,97
19	IRSKA	92.088.939,41	0,56%	118.376.630,47	0,70%	128,55
20	PORTUGAL	41.125.312,92	0,25%	43.547.935,68	0,26%	105,89
21	FINSKA	59.715.345,21	0,36%	38.724.438,82	0,23%	64,85
22	LITVANIJA	21.911.579,26	0,13%	30.861.692,43	0,18%	140,85
23	LATVIJA (LETONIJA)	22.708.253,53	0,14%	19.554.148,22	0,12%	86,11
24	LUKSEMBURG	11.512.699,31	0,07%	10.483.165,12	0,06%	91,06
25	MALTA	7.251.733,09	0,04%	7.869.095,05	0,05%	108,51
26	ESTONIJA	5.095.726,50	0,03%	6.464.056,10	0,04%	126,85
27	CIPAR	2.540.821,84	0,02%	3.214.836,69	0,02%	126,53
Ukupno EU		16.374.101.306,84	100,00%	16.949.152.921,81	100,00%	103,51

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Preliminarni podaci